

picile, et considerato, et quærite in plateis ejus, an inveniantur virum facientem judicium, et quærentem fidem. Fidem qui Deo non servat, nec homini servabit, XIII, 378, 1.

FIDES (S.). SS. Fides, Spes, Charitas, tres filie S. Sophiae, fuerunt martyres, X, 308, 2. Sorores fuerunt martyrio et sanguine, XIII, 546, 1.

FIGULUS. Primus figulus fuit Deus, X, 293, 1, 2 et seq. Vasa diversa formans, est symbolum Dei, X, 474, 2; 475, 1, 2; XVIII, 170, 1, 2; 171, 1, 2. Figuli in opere suo industria, X, 293, 1, 2 et seq. Est symbolum prædicatorum, 294, 1. Figulina officina in Jerusalem. erant in valle juxta Tophet, XII, 149, 1.

FIGURA. Figura substantia Patris quomodo sit Filius, XIX, 352, 2. Figura sæculo tribuitur, quia transitoria, XVIII, 202, 2.

Figuris rhetoricis variis interdum utitur Scriptura, ut Prolepsis, I, 28, 1. Enallage, 28, 2. Synecdoche, 29, 1. Metonymia, ibid. Hypallage, 31, 1. Liptote, 31, 2. Heandiadi, 33, 2.

FILIA, PUELLA. 1º Quæ sint eorum vitia. Puellarum tria præcipua vitia, superbia, prociacia, libido, XI, 138, 2: Elevata sunt filie Sion, et ambulaverunt collo extento, et nubilus oculorum ibant, et plaudabant, ambulabant pedibus suis, et composito gradu incedebant. Puella quomodo plaudere dicatur, 139, 1. Puella basiliscus est, 138, 2. Puella inuupta sua tegunt vitia, V, 585, 2. Filia inverecunda salax est, X, 9, 1: Ab enim irreverentia oculorum ejus cave, et ne mireris si te neglexerit. Filia dissoluta et aulax infamat se et parentes, IX, 579, 1, 2: Patrem et virum confundit audax (filia); et ab impiis non mitorabitur; ab utrisque autem inhonorabitur.

2º Quid facere debeant, et quomodo custodienda. Filia una quomodo sit melior altera, X, 240, 2: Omnem masculum excipiet mulier, et est filia melior filia. Filia est viri conspectum fugere, 7, 2: In filia non avertente se, firma custodiam: ne inventa occasione utatur se. Puella pro castitate servanda, quantum sobrietati studere debeant, IV, 332, 2 et seq.: Habens (judith) super lumbos suos ciliicum, jejunabat omnibus diebus vite sua præter sabbata. Filia prudens hereditatem viri accipit, IX, 579, 1: Filia prudens hereditas viro suo: nam quæ confundit, in contumeliam fit genitori.

Puella indiget duce et custode, cur, 67, 2: Et reliquit duem pubertatis suæ, et pacti Dei sui oblitæ est. Filia omnis patri custodienda, X, 368, 1: Filia patris abscondita est vigilia, et sollicitudo ejus auferit somnum, ne forte in adolescentia sua adulta efficiatur, et cum viro commemorata odibilis fiat. Maxime lasciva et prociaca, 8, 2; 369, 1. Filia cur cura habeat matribus, XIX, 207, 2: Salvabitur auseri (mulier) per filiorum generationem, si permanerit in fide, et dilectione, et sanctificatione cum sobrietate. Sunt matris imitatrices, IX, 360, 1: In filiis suis agnoscitur vir. Filio

quomodo caste servanda, 243, 2: Filie tibi sunt? serva corpus illorum, et non ostendas hilarem faciem tuam ad illas. Elocutio earum quomodo anno faciendi, 245, 1: Trade filiam, et grande opus feceris, et homini sensato da illam. Puella nubentes limen domus Romæ olim non tangebant, XIII, 500, 1.

3º Filie de quibus specialiter in Scriptura vel Commentariis agitur. Filie Jobi cum fratribus hereditatem cernunt; suæ ætatis erant pulcherrimæ: sunt typus anime perfectæ, et tres status representant, Job, 795, 2.

Filia Iairi an defuncta sit patre adhuc domi agente, XV, 247, 2 et seq. Cur eam dormire dixerit Christus, 248, 1, 2. Denotat peccatores lapsos ex ignorantia vel infirmitate, 249, 1.

Filie quatuor Philippi erant virgines et prophetisse, XVII, 379, 1. An fuerint moiales, ibid. Puella cujusdam Alexandrinæ baptismum petentis angeli fuerunt sponsores, XIII, 634, 1, 2. Puella quædam Tullensis triennio toto omni cibo abstiniuit, XIV, 471, 1.

4º Vox Filia in figurato sensu sumpta. Filie carminis quæ vocentur, VII, 389, 2. Filie vocantur urbes metropoli subjectæ, XII, 618, 1; 688, 2. Per filias Jerusalem in Cantico quinam intelligantur, VII, 493, 1: Filie pharetra dicuntur sagitte, XII, 386, 1. Filia Sion dicitur Jerusalem, 356, 1. Et quidem civitas inferior Jerusalem, XIV, 279, 1. Filia cur dicitur Sion vel Jerusalem, XI, 110, 1. Filie Jerusalem quæ sint, Psalm, I, 316, 4: Filia Babylonis est ipsa Babylon, 568, 1. Filia latronis, idem est quod latrocinis dedita, XIV, 165, 1, 2. Quas gentes per eam Propheta intelligat, ibid.

FILIATIO DIVINA. Filiatio Dei quanta sit dignitas, XIII, 296, 2; 297, 1, 2: Erit in loco ubi dicitur eis: Non populus meus vos; dicitur eis: Filii Dei viventis. Quomodo hæc fiat, ibid. Fit per Spiritum sanctum, qui personat datur filius Dei, ibid. In quo hæc sita sit, XVIII, 134, 1: Acceptis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus: Abba, Pater. Filii Dei sunt omnes per gratiam, XVI, 24, 2. Et omnes fideles, 305, 1. Quomodo nascantur ex Deo, ibid., 1: Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt, XX, 563, 1, 2. Filius Dei est honorificus titulus Christianorum, XIX, 37, 1: Ut sitis sine querela, et simplices filii Dei. Filiatio divina quantum sit bonum, XVI, 305, 1: Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus. Est donum Dei, ibid.: Provenit illa ex Deo 306, 1. Filiatio Dei bonis operibus stabilienda, XVIII, 436, 1: Si autem filii, et hæredes: hæredes qui dem Dei, cohæredes autem Christi; si tamen contumtimur, ut et conglorificemur. Filiatio Dei est stimulus ad herica opera, XX, 563, 2 et seq.: Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii Dei

neminemur et simus. Nos sumus filii Dei maxime imitatione ejus, XV, 177, 2: Estote ergo vos perfecti, sicut et Pater vester celestis perfectus est. Filiorum Dei tessera sunt justitia et charitas, XX, 572, 1 et seq.: In hoc manifesti sunt filii Dei, et filii diaboli: Omnis qui non est justus, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem suum.

FILIUS DEI (Vide JESUS CHRISTUS).

FILIUS. I. VARIE VOCIS FILII SIGNIFICATIONES IN SCRIPTURA. — Unde derivatur vox Filius, X, 89, 1. Vox filii quid denotet Hebrais cum aliquo addito, XV, 225, 1. Filius cum jungitur genitivo præmii vel pænæ, apud Hebræos idem est quod dignus; cum vero genitivo virtutis aut vitii, idem est quod studiosus et discipulus, I, 183, 1: Filii sapientia, ecclesie justorum, XVI, 256, 2: Filii sunt Dei, cum sint filii resurrectionis; 597, 2: Quos dedit mihi, custodiri; et nemo ex eis perit, nisi filius perditionis; XVIII, 601, 2: Erasmus natura filii træ, 632, 1; XIX, 149, 2: Quoniam nisi venerit discessio primum, et revelatus fuerit homo peccati, filius perditionis; XX, 461, 1, 2: Ille vero... maledictionis filius. Filius dilectionis est filius dilectionis, XIX, 75, 2: Eripuit nos de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum filii dilectionis suæ. Filii vocantur ab Hebræis omnes descendentes in linea recta, XV, 53, 2.

II. QUID SIT FILIUS RESPECTU PATRIS. — Filius Hebræis dicitur fabrica patris, V, 374, 1; XVIII, 632, 2. Filius est peculium et possessio patris, IX, 417, 1: Qui timet Dominum, honorat parentes: et quasi dominis servet his qui se genuerunt. Filius se habet ad patrem ut radix ad arborem, Psalm, I, 356, 3: Propterea Deus destruet te in finem: evellat te, et emigrabit te de tabernaculo tuo, et radicem tuam de terra viventium. Filii vita ex vita parentis trahitur, VI, 70, 1. Filii a patre moriente quasi lampades vite, virtutis, opum et glorie accipiunt, V, 500, 2. Filius est parentum portio, VI, 53, 2. Filius ex uxore accipere, Hebræis idem est quod procreare, XIII, 284, 2. Idem filius an possit ex aliis parentibus nasci, IX, 246, 2 et seq.: Memento quoniam nisi per illos (patrem et matrem) natus non fuisset. Filii inter humanas felicitates primo loco numerandi, Psalm, II, 437, 1: Quorum filii sicut novella plantationes in juventute sua. Filii parentum memoriam perpetuant, XVI, 588, 1, 2. Mulier cum parit, tristitiam habet, quia venit hora ejus: cum autem pepererit puerum, jam non meminit pressuræ propter gaudium, quia natus est homo in mundum. Filii multi propagant nomen patris, X, 334, 1, 2: Filii, et edificatio civitatis confirmabit nomen. Filii sunt corona decus et gloria parentum, V, 349, 1; XI, 590, 2; Job, 401, 2: Spoliavi me gloria mea, et abstulit coronam de capite meo.

III. FILII BONI. — Filiorum bonorum gloria cur lucerna comparetur, X, 91, 1: Quis sapiens filius Salomoni dicitur, VI, 271, 1: Filius sapiens latificat

patrem, filius vero stultus inestitia est matris suæ. Filius sapiens est decus et doctrina patris, 374, 1. Filius doctus, doctrina patris. Imo in saepe patrem docet, ibid., 2. Patrem afficit læticia et honore, 527, 2: Corona senum, filii filiorum, et gloria filiorum, patres eorum, V, 199, 1: Evallat gaudio pater justus, qui sapientem genuit, lætabitur in eo, 342, 1: Stude sapientia, filii mi, et lætificat cor meum, ut possis exponere respondere sermonem. Habet longam posteritatem, VI, 70, 1, 2. Parentibus est consolatio, voluptati, ornamento, V, 464, 1; VI, 404, 2 et seq.: Brudi filium tuum, et refrigerabit te, et dabit delicias anime tuæ. Imo eis longævitate affert, V, 527, 2 et seq. Filii bene morati decus parentibus afferunt, 143, 2: Derivatur fontes tui foras, et in plateis aquas tuas divide; IX, 675, 2: Homo qui jucundatur in filiis, vivens et videns subversionem inimicorum suorum: Eorumque ductum et consilium sequantur, V, 143, 2. Pater de talium filiorum bono vel malo gaudet vel dolet, præsertim quia tales superstitis reliquit, IX, 675, 2. Filii sancti sunt beneficii patrum, X, 437, 1: Cum semine eorum permanent bona, hereditas sancta nepotes eorum, Proborum filiorum præmium est habere patres diu superstitis, V, 527, 2. Modum servans in expensis est sapiens, at qui prodigus, confusione se et parentes dolore afficit, VI, 204, 1: Cui æ? Cuius ad? Cui rixæ? Cui foeces? Cui sine causa vulnera? Cui suffusio oculorum? Nonne his qui commemorantur in vino, et student calicibus epotandis?

IV. FILII NEQUAM. — Quod sint impii, saepe provenit a vitioso parentum semine, X, 352, 2: Va vobis, viri impii, qui dereliquistis legem Domini Altissimi! Et si nati fueritis, in maledictione nascentini: et si mortui fueritis, in maledictione erit pars vestra. Filii multi scelesti et bono patre fuerunt oriandi, XVIII, 314, 1. Filii scelesti degeneres, III, 304, 1: Non ambulaverunt filii illius (Samuelis) in viis ejus; sed declinaverunt post avartitiam, acceperuntque munera, et pervertuntur iudicium. Principum filii degeneres, VIII, 492, 2. Filii magnorum virorum plerumque sunt degeneres, X, 95, 1: Doce filium tuum, et operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas. Filius improbus dedecus est patris, IX, 437, 1: Ne juveneris in filiis impiis, si multiplicentur: nec oblecteris super ipsos, si non est timor Dei in illis. Paucos desuper et negligit, ibid., 2. Filius stultus deridet correctionem patris sui. Filius stultus est meror parentibus ad indocilitatem, VI, 18, 1: Dolor patris, filius stultus. Item ignominie, ibid. Filius perversus patrem provocat ad iram, matrem ad dolorem, V, 552, 2: Ira patris filius stultus, et dolor matris quæ genuit eum. Forum saepe indignationem incurrit, ibid. In causa est ut patri adversus contingant, VI, 18, 1. Imo citam et affert mortem, V, 528, 1. Filii improbi saepe matrem caecant,

7, 271, 2: *Filius vero stultus est mastilla matris suae.* Fili saepe deoquant avarae parentibus congesta, 384, 2: *Substantia festinata minuetur, quae autem paulatim colligitur manu, multiplicabitur.* Si sequuntur parentum peccata, non erunt impuniti, 330, 2 et seq. Uti culpa, sic et poenae parentum sunt participes, Job, 127, 1: *Longe fient filii ejus a salute, et conterentur in porta, et non erit qui eruat, 454, 1: Deus servabit filius illius dolorem patris, et cum reddiderit, tunc sciet.* Fili saepe launt sua simul et parentum peccata, XV, 495, 2: *Itaque testimonio estis vobismetipsis, quia filii estis eorum qui Prophetas occiderunt. Et vos implete mensuram patrum vestrorum.* Non tamen puniantur gravius quam propria peccata mereantur, XV, 495, 2; XIX, 122, 2. *Qui (Judei) et Dominum occiderunt Jesum, et Deo non placent, et omnibus hominibus adversantur, prohibentes nos gentibus eloqui ut saltem fiant, ut impleant peccata sua semper.*

V. FILII SPURII ET ADULTERINI. — Filii alieni dicuntur spurii, XV, 311, 2. Qui filii immundi sint, et qui sancti Juxta Apostolum, XVIII, 307, 2. Filii adulterini imperfecti sunt ob duplicem causam, VIII, 349, 1: *Filii autem adulterorum in inconsummatione erunt.* Apud omnes sunt infames, V, 181, 1: *Turpitudinem et ignominiam congregat sibi (adulter), et opprobrium ejus non deletur.* Non sunt plerumque longaevi, VIII, 349, 2; IX, 612, 2: *Hae (adultera) in ecclesiam adducuntur, et in filios ejus non respiciuntur. Non tradent filii ejus radicem, et rami ejus non dabant fructum.* Vel sunt steriles, ibid. Vel si diutius vivant, eo magis sunt inhonorati et dedecorati, VIII, 350, 2: *Et si quidem longa vita erunt, in nihilum computabuntur, et sine honore erit novissima senectus illorum.* Filii adulteri juxta canones non sunt sacris initiandi, VIII, 394, 2.

VI. QUAE SINT OFFICIA FILIORUM ERGA PARENTES. — 1° *Parentes et avos debito honore prosequantur.* V, 527, 2 et seq. Variis de causis eos honorare debent, IX, 112, 1; 115, 2 et seq.; 116, 2. *Qui honorat patrem suum jucundabitur in filiis, 117, 4: Qui timet Dominum honorat parentes. Quem modum generalem honorandi parentes observare debeant, 117, 2: In opere et sermone, et omni patientia honora patrem tuum.* Sub honore a filiis parentibus debito quatuor comprehendit Scriptura, XVIII, 669, 1: *Honora patrem tuum, et matrem tuam, quod est mandatum tuum in promissione.* Materis juris filius semper sit memor, VI, 198, 1: *Audi patrem tuum, qui genuit te, et ne contemnas, cum senuerit mater tua.* Filii patres honorantes premiantur prole numerosa quae similiter ipsos honoret, IX, 121, 2: *Fili, suscipe senectam patris tui, et si defecerit sensu, veniam da. Et ne spernans eum in virtute tua. Filius parentes honorans dignus est longa vita.* XVIII, 669, 1. Filius magistratum generis, privatum patri, non publicum honorem debet, III, 853, 2: *Veni ergo Bethsabee ad regem*

Salomonem, et surrexit rex in occursum ejus adoravique eam.

2° *Filii parentibus obediant, et cur, IX, 115, 1* *Judicium patris audite, filii, et sic facite. I salvositis, Deus enim honoravit patrem in filiis, et iudicium matris exquirens firmavit in filiis.* Filii adsint sacrificiis parentum, Job, 567, 1. *Serviant parentibus amore filiali, 117, 2. Ne velint eis videri potiores aut sapientiores, 119, 1: Ne gloriaris in contumelia patris tui non est enim tibi gloria ejus confusio.* Filius patrem semper audire debet, eique auscultare, et quoad potest obedire, VI, 39, 1: *Non cesses, fili, audire doctrinam, nec ignores sermonem scientiae.* Filii proprium est erudiri doctrina patris, V, 373, 1, 2 et seq.: *Filius sapiens, doctrina patris.* Filius ad omnem vocem patris fremat, X, 94, 1: *Pro animalibus filiorum colligabit vulnera sua, et super omnem vocem turbantur viscera ejus.* Ejus profectus est gaudium patris, VI, 193, 2: *Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit tecum cor meum. Et exultabunt renes mei, cum locuta fuerit rectum labia tua.* Matres filii non negligant, IX, 115, 2. Hoc si faciant, expiant peccata, 116, 1: *Qui diligit Deum, exorabit pro peccatis, et sicut qui thesaurizat, ita qui honorificat matrem suam.* Et obedientes sentient ipsi filios suos, 116, 2. *Si qui parentibus obediunt via donantur longa, opulencia et sanctitate, V, 33, 1: Audi, fili mi, disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tuae, ut addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo.*

3° *Filii parentes amare debent.* Quid patri debeat filius, IX, 118, 1. Parentibus omnia debet, VI, 448, 1. Hinc si eos non amet et despiciat, negetur in crucem agi, ibid.: *Oculum qui subsannat patrem, et qui despiciat partum matris suae, effodiant eum corvi de torrentibus, et comedant eum filii aquilae.* Filii pro patre mori volentis exemplum, X, 89, 1.

4° *Curam filii habeant parentum, XVI, 616, 2: Cum vidisset ergo Jesus matrem, et discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suae: Mater, ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua.* Quid parentibus praestare debeant, IX, 119, 1. Filii sunt baculum senectutis parentum, IV, 301: *Heu, heu me, fili mi, ut quid te mirum peregrinari, tamen oculorum nostrorum, baculum senectutis nostrae, solatium vite nostrae.* Filius religionem ingredi non potest in gravi eorum necessitate, XV, 351, 1: *Deus dicit: Honora patrem tuum et matrem, Vos autem dicitis: Quicumque dixerit patri vel matri: Munus quodcumque est eis me, tibi proderit. Et non honorabit patrem suum, aut matrem suam. Luge naturae eos alere tenent, ibid. Filius non inhiat opibus patris ante ejus mortem, VI, 72, 2: *Hereditas ad quam festinat in principio, in novissimo benedictione carebit.* Si paterna bona suffuretur, an sit socius homicidae, et quatenus ad restitutionem*

neatur, VI, 385, 1: *Qui subtrahit aliquid a patre suo et a matre, et dicit hoc non esse peccatum, participes homicidae est.* Filiorum ingratitude suggillatur, IX, 122, 2: *Quam mala fama est qui derelinquit patrem; et est maledictus a Deo, qui exasperat matrem.* Filius qui sua protervia patrem affligit, et matrem domo fugere cogit, ignominiosus plane est, VI, 38, 1: *Qui affligit patrem, et fugat matrem, ignominiosus est et infelix.* Est naturae hostis, et honestatis inimicus, 38, 2. Regno et dominatu exuret, 71, 1: *Qui maledictus patri suo et matri, exlinguetur lucerna ejus in mediis tenebris.* Immergitor habebit filios, 449, 1.

VII. PARENTUM ERGA FILIOS MENERA. — 1° *Filiorum vitia aut virtutes parentibus imputantur.* Filiorum decus aut dedecus redundat in parentes, IV, 300, 1. Filiorum virtus aut vitium in parentes proxime redundat, V, 271, 1. Vanum est in filiis gloriari, III, 498, 1. Filius et pater quasi una persona sunt, X, 90, 1. Actiones filiorum tribuuntur parentibus, V, 527, 2 et seq. Eorum probitas vel improbitas pendet a parentibus, X, 351, 1: *Filii abominationum sunt filii peccatorum, et qui conversantur secus domos impiorum.* Filii honorum parentum Deo sunt curae, VII, 52, 2. Filii impiorum cito moriuntur, Job, 349, 2: *Non ditabitur (impius), nec perseverabit substantia ejus, nec mittet in terra radicem suam: ramos ejus crescit flamma.* Filii plerumque patriassant, Job, 126, 2. Parentes ut plurimum imitantur, IX, 360, 1: *In filiis suis agnoscitur vir.* Sequuntur mores parentum, VIII, 341, 2 et seq.: *Mulierum eorum insensatae sunt, et nequissimi filii eorum.* Magis matrem quam patrem imitantur, V, 271, 1. *His saepe Deus maledictus propter impios parentes, X, 352, 2; 353, 1.* Saepe etiam ob parentum integritatem honorantur, et ab aliis benedicuntur, VI, 53, 1: *Justus qui ambulat in simplicitate sua, beatos post se filios derelinquit.* Filii quomodo in parentibus sanctificare dicuntur, XVIII, 192, 2: *Quod si delibatio sancta est, et massa; et si radix sancta, et romi.* Filii castorum parentum felix sortiuntur conjugium, V, 444, 2.

2° *Filiorum magna cura habenda,* Job, 18, 1, 2. *Primo.* Sunt bene instruendi et docendi, X, 94, 1: *Docce filium tuum, et operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas.* Filius dives, non bene institutus, nescit opibus uti, VI, 368, 1: *Qui custodit legem, filius sapiens est: qui autem concessores patris, confundit patrem suum.* Filios male educatos praestat esse pauperes quam divites, XIX, 267, 2. De filii institutione non est desperandum, esto sit hebas, VI, 27, 2: *Erudi filium, ne desperes; ad interfecionem autem ejus ne ponas animam tuam.* Filius indulgentiarum habitus, postea parentibus timorem incutit, X, 93, 1: *Laeta filium tuum, et paventem te faciet; tude cum eo, et contristabit te.* Filii non nimis credendum, 45, 2. *His non est canda possessio ante mortem, sed in morte,*

180, 1, 2: *Filius et mulieri, fratri et amico des potestatem super te in vita tua; et non deris alii possessionem tuam; ne forte perit te, et deprecis pro illis; 184, 2: In die consummationis dierum vite tuae, et in tempore exitus tui distribue hereditatem tuam.*

Secundo, Filii sunt castigandi, nec libertas his indulgenda, X, 366, 2. A paterna castigatione et educatione pendet filiorum salus, VI, 193, 1: *Noti subtrahere a puero disciplinam; si enim perveriseris eum virga, non morietur; tu virga percudies eum, et animam ejus de inferno liberabis.* Si a patre non castigatur filius, fit segnus et rebellis, V, 399, 1: *Qui parit virga, otit filium suum; qui autem diligit illum, instanter erudit.* Dum a patre castigatur, beneficium accipit, VI, 333, 1: *Meliora sunt vulnera diligentes, quam fraudulentia oscula odientes.* Quomodo castigandus filius improbus, X, 458, 1: *Ne jucundaris in filiis impis, si multiplicentur; nec oblecteris super ipsos, si non est timor Dei in illis.* Melior est enim unus timens Deum quam mille filii impii, et utile est mori sine filiis, quam relinquare filios impios. Non est nimis asperae tractandus, XVIII, 670, 2. *Patres, nolite ad iracundiam provocare filios vestros, sed educate illos in disciplina et correptione Domini.* Castigandus est moderate, VI, 28, 1, 2 et seq. Nec est contumelia ad indignationem provocandus, ibid. Nec est laedendus, nec mullandus, ibid. Nec interficiendus, ibid. Id qui facit seipsum plectet, 29, 1: *Qui impatiens est, sustinetur damnum; et cum rapuerit, aliud apponet (Vide PARENTES, PATER, PUER).*

VIII. FILII DE QUIBUS SPECIATIM AGITUR IN SCRIPTURA VEL COMMENTARIIS. — Filii Jacob dyscolici, et Jobi unanimes, Job, 43, 2; 44, 1. Quo pacto Judaei filios abjecerint quos ex alienigenis uxoriibus suscepserunt, IV, 227, 2. Filii Agar negotiorum erant, ac fallendi peritissimi, XII, 442, 1. Filii Osae cur vocentur filii fornicationum, XII, 282, 1; 284, 2. Eos non adscribit alio proterae os, sed ex legitimo cum fornicaria matrimonio ipse procreavit, ibid. Filii meretricis qui in Osae dicitur, 284, 2. Filii prodigii parabola exponitur, XVI, 206, 1. Filii duo, prodigios, et alter frugi murmurans, innotescunt, ibid., 209, 1. Filio prodigo in gratiam recepto cur detur annulus, XIV, 348, 1.

Filii Christiani a Turcis olim empti Mameluchi vocabantur, XVIII, 297, 1.

Filii supplices parentum pedibus provelebantur, 1, 470, 1. Filii primogeniti apud veteres erant sacerdotos et pontifices, XIX, 394, 1; 412, 2.

IX. FILIUS IN FIGURATO SENSU SUMPTUS. Filii provinciae qui dicantur, IV, 354, 1, 2. Filii Titan qui, et quid Scriptura sacra per eos intelligat, ibid.; XIII, 244, 2. Qui dicantur filii mutationis vel transitus, VI, 487, 1. Filii maris qui dicantur, VIII, 437, 2. Filii Orientis in Scriptura quos denotat, XI, 270, 2; XII, 313, 2; XV, 71, 2. Filii olei dicitur

vocat. Jesus et Zorobabel. XIV, 410, 2 et seq. Qui filii prophetarum et quoddam eorum officium. XIII, 231, 2; XIV, 514, 1; XVIII, 353, 1, 587, 1. Filius hominis cur vocetur Ezechiel. XII, 514, 1, 2.

Filii promissionis qui dicantur. IV, 209, 1. Filii promissionis sunt haereditas fidei Abraham et Jacob. XVIII, 459, 2: *Non enim omnes qui ex Israel sunt, tunc sunt Israelitae, neque qui semen sunt Abraham, omnes filii. Hi praefigurati in Jacob, sunt Christiani; filii carnis Iudaei quorum typus Esau, 161, 2. Filii mei et Sion qui dicantur. XII, 408, 4: Filii Sion inclinati et amicti auro primo; quomodo reputantur in casa testea, opus mortuum figuli? Filii Sion sunt omnes filii Ecclesiae Christi, fideles et Christiani. XIII, 508, 1, 2. Filii regni dicantur Israelitae. XV, 225, 1: Filii autem regni efficiuntur in tenebras exteriores. Qui filii sponsi dicantur. 245, 1: Numquid possunt filii sponsi logere, quando cum illis est sponsus? Filii timoris Dei sunt filii summe timentes Deum. V, 431, 2: In timore Domini fiducia fortitudinis, et filii ejus erit spes. Filii viri qui dicantur. XII, 51, 2: Circuite vias Jerusalem, et aspice, et considerate, et quae in plateis ejus, an inventatis virum facientem iudicium. Filii Sadoe sunt fideles iusti mystice. 802, 2: Ipsi sunt filii Sadoe, qui accedunt de filiis Levi ad Dominum, ut ministrent ei. Filii sapientiae qui dicantur ab Ecclesiastico. IX, 113, 2; 114, 1: Filii sapientiae, Ecclesia iustorum, et natio illorum obedientia et dilectio. Filii matris meae in Cantico quinam dicantur. VII, 499, 1: Filii matris meae pugnaverunt contra me. Filius masculus quem draco vorare parabat, quos denotet. XXI, 243, 2: Et draco stetit ante mulierem quae erat paritura, ut cum peperisset, filium ejus devoraret. Et peperit filium masculum. Filii spirituales sunt gaudium et decus suis patribus. X, 90, 2. Filii spirituales Christi perpetuo duraturi. XI, 637, 2: Si passerit pro peccato suo animam suam, videbit semen longevum.*

Qui filii obedientiae, diffidentiae, superbiae. XIII, 285, 1. Quinam filii diffidentiae. XVIII, 604, 1: Spiritibus qui nunc operatur in filios diffidentiae. Quomodo filii ira naturae simus et olim fuerimus. 601, 2: Et eramus natura filii ira.

FIMBRIA. Fimbriae Iudaeorum quae et quales, quas et ipso Christus gustavit. II, 272, 1, 2; XV, 684, 2. Cujus essent coloris. IX, 215, 1. Erant violaceae, et quales. II, 272, 2. Pharisaeorum longiores erant in veste. XIX, 43, 1, 2. Earum usus est adhuc hodie apud Iudaeos. II, 272, 2. Addebant eis aliqui acutas spinas, *ibid.* Extrema vestium Iudaeorum quid donarent. IX, 215, 1. Dei in solo sedentis quales fuerint, et quid significant. XI, 168, 4. Fimbriae Christi tactu aegri sanabantur. XV, 348, 2.

FINIS. 1° Finis sumptus pro limite. De finibus agrorum saepe populi certarunt. VI, 170, 2 et seq. Fines fidelium et sanctorum latiores et meliores quam impiorum sunt. XIII, 596, 4, 2.

2° Finis sumptus pro cessatione. Finis quomodo pereat. juxta Jeremiam. XII, 388, 2. Finis orationis cur melior sit principio. VII, 250, 1. Finis nullus scribendi libros ad quid dicat hoc Salomon. 408, 2. Finis pedalis praecisionis quid sit. XII, 327, 2. Fines saeculorum qui dicantur. XVIII, 343, 1. Finis vita a Deo attenditur. Job, 716, 1. Finis impiorum perditio. 277, 1. Finis mundi quando futurus sit. XV, 517, 2 et seq. Finis instat mundi, et quo sensa. XX, 549, 1, 2 et seq.

3° Finis sumptus pro scopo ad quem tenditur et etiam pro perfectione, consummatione. Finis est principium agibilium. IX, 257, 1: In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, et in aeternum non peccabis. Finis in omni re spectandus est. V, 411, 1: Sapientia calliditas est intelligere viam suam. Fines miseriae humanae quod sit. VII, 451, 1, 2. Finis libri Ecclesiastici quis sit. 5, 1.

Finis legis est Christus. X, 233, 1: Festina tempus et momento finis ut enarrent mirabilia tua; XVIII, 476, 4: Finis enim legis est Christus, ad justitiam omni credenti. Item totius universi, 403, 2. Finis legis triplex respectu triplicium hominum. 104, 2 et seq.: *Lex autem subintravit ut abundaret delictum.* Finis mortis et mediationis Christi. XIX, 442, 1: Ideo Novi Testamenti mediator est, ut morte intercedente, in redemptionem eorum praerivationum quae erant sub priori Testamento repraesentationem accipiant, qui vocati sunt, aeterna haereditatis. Finis Evangelii est charitas. 179, 2: Finis autem praecipit est charitas de corde puro, et conscientia bona, et fide non facta. Finis consummationis diversimode a Patribus intelligitur. Psalm. II, 323, 2: Omnis consummationis vidi finem, latum mandatum tuum nimis.

Firmamentum varie accipitur. Psalm. I, 469, 2. Firmamenti caelestis distantia a terra. I, 60, 2 et seq. Ejus concava et convexa superficies quantum distat a terra. V, 468, 1; IX, 54, 1. Octo miliarium miliaribus distat a terra. XII, 443, 2. Ejus spissitudo, octoginta milliorum est. *ibid.* An sit ignea natura. 393, 1. Firmamenti caelestis volubilis celeritas. XIII, 193, 2. Est decus caeli. X, 385, 4. Unde dicatur exultatio totius mundi. *ibid.*, 2. Est typus Ecclesiae et caeli empyrei. 386, 2. Firmamentum super capita quatuor animalium instar crystalli quid sit. XII, 493, 1. Id quid significet. 514, 1.

FISCUS. Fiscus sicut lien est. II, 461, 1. Fiscus rapit quod non accipit Christus. VI, 161, 1.

FLACCIANI. Flaccianorum impia dogmata. XX, 431, 1.

FLACITHEUS. Flacitheus Rogorum rex secutus sanum consilium S. Severini, insidias hostium evasit. XII, 287, 2.

FLAGELLA, FLAGELLATIO. Flagellabantur olim in rota torti. VI, 81, 4. Flagellatio apud Romanos fuit vile servorum supplicium. XV, 606, 1. Flagellatio per angelos Heliodoro deposita et tempore

subferre conanti. facta acrior fuit omni flagellatione hominum. IV, 559, 2; 845, 4.

Flagellatus est Christus antequam langueretur ad mortem. XV, 606, 4. Idque tantum semel, sed ad columnam ligatus. *ibid.*, 4, 2. Idque atrociter. 606, 2 et seq. Ejus modus fuit S. Birgittae revelatus. 607, 2. Flagellatio Christi excutitur. XVI, 512, 1 (Vide CANISTRUM).

FLAGELLUM. Flagellorum nomine cur vocentur tribulationes. XIV, 487, 2. Flagella omnia quibus flagellamur ad Deum sunt referenda. VI, 164, 4. Flagella quibus a Domino castigamur. Psalm. II, 347, 1. Flagella Dei salutaria. Job, 161, 2; 410, 2; 486, 2; 596, 2. Flagella docent sapere. IX, 580, 4, 2. Flagellanti Deo homo se subdat oportet. XII, 283, 1. Flagellanti Deo gratiae debentur. Job, 143, 4. In flagellis Deum laudare difficile est. 163, 2.

Flagella Dei sunt tyranni. XII, 330, 2. Item flagella orbis. XI, 244, 1. Flagellum Dei fuit Attila Hunnorum rex et alii. 421, 2. Flagella Dei cur vocentur scorpiones. XII, 216, 2. Flagella vitis quae dicantur. XI, 303, 2.

FLAGITIUM. Flagitium aliquid consuli aut juberi dum videtur in Scriptura, id non propriis, sed figurate et mystice accipiendum est. XV, 261, 2.

FLAMEN. Flamen Dialis et Flaminica Romae nihil mortuum tangebant. II, 126, 1. Flamen Dialis heretam tangere non poterat. XIV, 59, 4. Flaminii Diali Romae non licebat jurare. XX, 211, 2.

FLAMINIUS. Flaminii consulis arrogantia quomodo repressa. XII, 715, 1. Quod cladis suae omen acceperit. XX, 439, 1.

FLAMMA, FLAMMESCERE. Flamma capitur pro castato. XII, 370, 1. Flamma imago et figura est lingue. IX, 59, 1. Flammescere quomodo dicantur facies. XI, 280, 2.

FLAMMEUM. Flammeeum virginum erat sacrum volum. XVIII, 356, 2. Flammeeum erat velum sponsarum in nuptiis. VI, 514, 2. Flammeei nuptiarum etymon. VIII, 29, 4.

FLATUS. Flatus Domini ignem infernalem acuens quis sit. XI, 4, 3, 2: *Flatus Domini sicut torrens sulphuris succendens eam.*

FLAVEDO. Flavedo signum naturae docilis et mitis. XII, 413, 2. Hinc sicut David et Salomon, ille Christus sub flavo fuit capillo. *ibid.*

FLAVIA (S.). S. Flavia Domitilla maritum Clementem Deo lucrata est. XIX, 205, 4, 2. Quia Christus velata ut virgo a S. Clemente, suavis S. Nerei et Achillei, idcirco fuit cum his martyrio affecta. XV, 273, 1. Licet neptis Domitiani imperatoris, ab eodem ad martyrium damnata fuit. XVI, 274, 1.

FLAVIA (S.). Alia S. Flavia virgo et martyr nuda suspensa fuit. XV, 618, 1.

FLAVIANUS (S.). S. Flavianus Martyr spe glorie tormenta contempsit. XV, 273, 2.

FLAVII. Flavii dicti a flava coma. XII, 413, 2.

Flavii omnes excisa Hierosolyma misere perierunt. XI, 624, 1.

FLAVUS COLOR. Flavus color e tribus aliis componitur, placet in oculis. VI, 206, 1, 2.

FLECTERE. Flectendi Deum ad misericordiam septem rationes. XII, 433, 1, 2.

FLERE, FLETUS. Fletus in Scriptura saepe ponitur pro signo fletus. Psalm. I, 345, 2: *Et operui in jejuniis animam meam (hebraice, et fleui in jejuniis animam meam).* Fletus est penitentiae condimentum. Job, 96, 2: *Antequam comedam, suspiro; et tanquam inundantes aquae sic rugitus meus.* Fletus Jobi quales. 364, 1-365, 2: *Factae meae inlunatae a fletu, et palpebrae meae castigaverunt.* Fletus et jejunia vera penitentiae signa. Psalm. II, 179, 2. Fletum assidue Christiano. XX, 185, 1, 2 et seq.: *Lugete et plorate; risus vester in luctum convertatur, et gaudium in marem.* Flere non posse, maxima fletu causa. XIII, 337, 1: *Nocte tacere feci matrem tuam.* Fletus cui tribuitur nocti; laetitia vero diei. Psalm. I, 170, 2. *Ad vesperum demorabitur fletus et ad matutinum laetitia.* Fletus Christi super Jerusalem quae fuerit causa. XVI, 283, 1, 2: *Et ut appropinquavil, videns civitatem, flevit super illam (Vide LACRYMA).*

FLORA. Flora meritis operis immensus corporis quaestu corrasit. IX, 283, 1. Populum Romanum scriptis haeredit; qua occasione dea florum facta sit. XIV, 69, 2. Flora et *Xpoc* eadem dea florum. XXI, 144, 1.

FLORALIA. Floralia quae festa sint Romanis. XII, 552, 2.

FLORENUS. Florenus Brabanticus ejusdem est pretii cum statera sive siclo. XII, 843, 2.

FLORENTIA. Florentia structa in medio Apeninorum. XVI, 406, 1.

FLORIANI. Floriani heretici negarunt resurrectionem. XX, 474, 1.

FLOS. Flores dicuntur quasi *fluores* quod cito decidunt. VIII, 311, 2. Flores primo erumpentes in calice suo lactes et nitidiores videntur. VII, 574, 2. Quando flores magis redeant. VI, 339, 4. Flores et bonis odoribus redeunt vires. VII, 552, 4, 2. Flores sunt propter fructus. Job, 351, 1. Flores et fructus in arbore sicut non existunt. X, 649, 1. Flores quam brevis sint vitae. XX, 46, 2 et seq. Flores carum convivalibus et mensis olim inspergerentur. VI, 265, 2. Floresbus cui coronarentur convivia. X, 146, 2 et seq.

2° Floresbus et malis *Cantica* quid significetur. VII, 485, 1; 662, 1, 2. Flos vitae est typus et symbolum. XI, 494, 2; 495, 1, 2; XVIII, 316, 2 et seq. Flos est etiam symbolum virginitatis. 649, 1. Flores spirituales virtutum quinam sint. XIII, 647, 1, 2.

FLUCTUATIO. Fluctuatio animi mire hominem lincinat. X, 327, 2.

FLUMEN, FLUVIUS. 1° Fluminum nomine Scriptura etiam fossas comprehendit. XIV, 304, 2. Flumen subinde vocatur fluxus aquarum. 41, 4, 2.

Flumina saepe denotant provincias adjacentes, XI, 215. 2. Flumen exundans dicitur copiae hostiles, XII, 107. 1.

2° Fluminum origo est mare, VII, 50, 2. Flumina ex mari orta eodem redeunt, VI, 92, 1; X, 330, 1. Flumina pleraque oriuntur vel valde increscunt nive liquata, 407, 1, 2. Qua ratione redeant ad suas origines, VII, 49, 1, 2. Plus reddunt mari quam homines Deo, 55, 2. Flumina sunt supplementum pluviarum, Job, 436, 1. Flumina sunt quasi plateae terrarum, V, 232, 2. Flumina sunt terrae oculi et lux, IX, 660, 1. Fluviorum ductilium commoditas, XIV, 534, 2. Fluvios adorarent Gentiles, XI, 526, 2. Flumina quomodo metaphorice dicitur confundi, XIV, 82, 1. Quomodo findi et dividi dicantur, V, 93, 1.

3° Flumina quatuor quae ex paradiso fluxerunt, qualia fuerint, I, 82, 2 et seq. Cur flumina sacra sint Euphrates, Tigris, Phison, Geon, IX, 632, 2. Quatuor paradisi fluvii denotant quatuor virtutes cardinales, V, 91, 1. Fluvius turbidus cur vocetur Nilus, XIII, 606, 2. Flumina ab exercitu Xerxis fuere sicata, IV, 354, 1.

4° Flumen est symbolum verborum sapientis, X, 563, 2 et seq. Fluminis et sapientiae analogie, IX, 661, 2. Flumen aquae vivae quid sit, XI, 444, 2. Flumina aquae vivae quae dicantur, XVI, 426, 2. Quando ea fluere in fideles coperint, 438, 1. Flumina gratiae per Christum ubique fluxerunt, XI, 420, 2. Fluvii impetus omnia sternens dici potest efficacia praedicationis Christi et apostolorum, 697, 1, 2. Fluvius aquae vitae est visio beatifica, XII, 853, 2. Fluvius caelestis quis sit, XI, 444, 2; XXI, 405, 1. Fluvius caelestis civitatis describitur, 404, 2. Est instar solis pellucidus, 406, 1. Fluvius igneus ex ore Dei egrediens, est sententia summi iudicis efficacissima et celerissima, XIII, 92, 2; 93, 1. Angelis accommodatur, *ibid.* Flumina Babylonis bona sunt temporalia, *Psal.* II, 404, 1.

FLUXUS. Fluxus maris cessavit in solstitio Iosuan, III, 63, 2. Fluxus mortis quis dicitur, X, 555, 2. Fluxus rerum humanarum et mundanarum, 556, 1.

FOECUNDITAS. Foecunditas in Deo immensa et foecundissima, XI, 761, 1. Foecunditas est donum Dei et fructus timendum Deum, Job, 40, 1. Foecunditas spiritualis uberrima, 443, 1.

FOEDUS. 1° Vox *Foedus* unde dicta sit, XX, 469, 2; XVIII, 366, 1. Foedera cur dicantur percuti, XII, 760, 2. Quomodo sanciri solita apud Romanos, quomodo apud Hebraeos, I, 637, 2. Foedera sancerunt veteres cessione et divisione victimarum, I, 203, 2 et seq.; 627, 2. Et transibant per cristas victimas, 206, 1. Olim Romani foedera sanciebant mutuum sanguinem potando, XVII, 303, 1. Apud veteres sanguine ferebatur foedus, XVIII, 366, 1. Foedus a Iuda Machabeo cum Romanis initum a causa subactionis Iudaeae, IV, 452, 2. Fuit prudenter initum, 458, 1. Foedus inquit Jonathan cum Baco-

chibe, 461, 2. Foedus inire cum idololatriis quando licitum, quando non, 452, 1, 2. Foedera cum impiis toti regno perniciosa, III, 671, 1; 672, 2; 674, 1. Foedus cum morte qui percutiant moraliter, XI, 396, 2.

2° Foedus Dei cum Abraham, XVIII, 366, 1. Iniquum signum fuit circumcisio, 83, 1. Foedus duplex Dei cum Noe et Abraham, an representetur per duas virgas Zachariae, XIV, 487, 2. Foedus novum Dei quod sit, 698, 1, 2. Foedus quod Messias cum gentibus iniretur praedicitur, spirituales erit, et ad eius redemptionem gentes spectant, XII, 221, 1. Foedus aliquando voce *testamentum* exprimitur, XVIII, 366, 2. Foedus novum Christus suo sanguine sanxit, *ibid.* Foedus sempiternum vocatur Iez Dei, XI, 356, 1, 2.

FOENERARI, FOENUS. 1° Foenus cur hebraice vocetur ab *evando*, VI, 145, 2. Foenerari in Scriptura aliquando significat mutare simpliciter et sine fenore, IX, 270, 2: *Noli foenerari fortiori te; quod si foeneraveris, quasi perditum habes*, 552, 1: *Hostis foeneratur quis, et eros expetit: odibilis est homo huiusmodi*. Foenerari tam est mutare quam dare ad usuram, VI, 24, 1: *Foeneratur homo qui miseretur pauperis*; 144, 2: *Qui accipit mutuum servus est foenerantis*. Foenerator etiam vocari potest mutuator, sive creditor, XVI, 125, 2: *Duo debitores erant eandem foeneratori*. Foenera cur dicantur fasciiculi, XI, 678, 1: *Solve fasciiculus deprimentes, et omne onus dirumpes*. Foenus dabatur apud Hebraeos ad calendas, XIII, 623, 1.

2° Foenerari tam pauperi quam diviti prohibetur in Scriptura, II, 483, 1, 2: *Non foenerabis fratri tuo ad usuram pecuniam, nec fruges, nec quamlibet aliam rem, sed alieno*. Foenerari est quasi occidere, 482, 2 et seq. Foeneratoris insatiabilitas, VI, 144, 2. Foeneratarius fit servus foenerantis, 145, 1. Foenus Hebraei vocant vulnus et morsum, XIII, 633, 2. Est anima funis, 449, 2. Foenus liberale quod vocetur, VI, 368, 2: *Qui coarcevat civitatis usuris et fenore, liberali in pauperes congregat eas* (Vide *USURA*).

FOENICULUM. Foeniculum oculorum aciem acuit, V, 450, 2.

FOENUM. 1° Foenum dicitur a *fenore*, XX, 47, 1. Foenum aliquando capitur in Scriptura pro *mento spicato*, et *manipulis tritici*, XIV, 102, 2. Foenum a Deo venuste vestitur, quanto is magis vestit homines? XV, 204, 2. Foenum montium praestat eo quod ex vallibus colligitur, VI, 337, 2. Foenum cordum quod sit, XIII, 609, 1.

2° Foeno vita nostra comparatur, IX, 424, 1. Foenum symbolum mundanae gloriae, Job, 210, 1. Foenum est omnis caro, XI, 494, 2; 495, 1, 2.

FOETOR. Foetor oritur conviviarum arcto sedentium numero, IX, 123, 2. Foetor Iudeorum nativus, baptismo tollitur, XIII, 395, 2. Foetor in elephantis quam gravis, IV, 442, 2.

FOETUS. Foetus sexto mense vitalis est, vegetus

et firmus, XVI, 25, 1. Foetus in utero materno gestatur decem mensibus, VIII, 418, 2. Foetus abortivi graciliores sunt; caeci saepe nascuntur, XVIII, 400, 1.

FOLIUM. 1° Foliium unde dicitur, IX, 425, 1, 2. Folia arborum prisci diis adurebant, cur, XII, 564, 1, 2.

2° Folia quid symbolice significant, V, 420, 1. Folia symbolica hominum quae sint, IX, 490, 2. Foliorum et hominum analogiae variae, 425, 1, 2. Folia septem mysticae vitis, quae anima est, XIII, 412, 1. Folia arboris virtutum quae sint, V, 340, 2 et seq. Quae arboris vitae, id est Christi in cruce ereciti, *ibid.*

FOMES PECCATI. Fomes peccati omnibus inhaeret, VI, 87, 1: *Quis potest dicere: Mundum est cor meum, purus sum a peccato?* Fomitum concupiscentiae habent omnes qui habent peccatum originale, XVI, 30, 4, 2. Is maxima in rebus veneris cernitur, *ibid.* Fomes peccati, cum sopitus, occasione legis sibi adversus excitatus, exarsit in omnigenos pravos motus, XVIII, 120, 1: *Peccatum occasione accepta, per mandatum seduxit me. et per illud occidit*. Fomes peccati est linea animae, Job, 417, 2: *Quanto magis hi qui habitant domus luteae, qui terrarum habent fundamentum, consumuntur velut a linea*. Fomes peccati vocatur aliquando mors; hic in resurrectione et gloria caelesti auferetur, XIII, 465, 1: *De manu mortis liberabo eos* (Vide *CONCUPISCENTIA*, *PECCATA*).

Fomes peccati et concupiscentiae in Deipara fuit extinctus, dum primo a matre conciperetur, XII, 823, 1, 2: *Et ecce gloria Dei Israel ingrediebatur per viam orientalem... et terra splendebat a maiestate ejus*, XVI, 30, 1 (Vide *MARIA*).

FONS. 1° *Fons* naturae et proprietates. Fons dicitur a *fundendo*; idem dicitur vena, V, 563, 2. Fontium proprietates, *ibid.* Fontium et siphonum distinctio, VII, 54, 1. Fontes in terra sunt a Deo librati, et quomodo, V, 235, 1. Fontes quidam quare ex altis montibus erumpunt, 52, 2 et seq. Fontes ordinario non dant simul dulcem et amaram aquam, XX, 157, 2. Sunt aliqui tales, sed eam dant diverso tempore et loco, 157, 1. Fons vitae est qui jugiter aquos limpidos effundit, V, 235, 1. Fons quomodo turbetur, VI, 289, 1, 2. Fontes terrae velut ubera sunt, XII, 151, 1. Fons est quasi oculus terrae, IV, 390, 2. Fontis et solis analogia, *ibid.* Fontes olim et flumina pro numibus a gentibus habebantur et adorabantur, XI, 526, 2; XII, 30, 2.

2° Fontes historici de quibus in Scriptura vel in Commentariis mentio fit. Fons qui irrigavit universam terram in principio mundi quis fuerit, I, 78, 1. Fons Draconis in urbe Jerusalem cur ita dicitur, IV, 234, 1, 2. Fons quatuor Bethuliam in quo se lavit Judith adhuc extat, 443, 1. Fons signatus quis, VIII, 73, 4. An fons regius, *ibid.* Fons Hortorum qualis, 81, 2. Item sabbaticus, 82, 1. Fontes plu-

rimos habuit Jerusalem, XIV, 534, 2. Fons *Ethiopiae* quis sit locus, XVII, 205, 2.

3° Fontes miraculosi. Fons olei sub nativitate Christi Romae scaturit, e quo per integrum diei continue oleum manavit, VII, 482, 1; XIV, 333, 2; 517, 1. Fons Jesu locus celebris in Aegypto, ad irrigationem horti balsamorum, IX, 644, 1. Ubinam situs, XIV, 544, 2. Fons elicitus in carcere Romano precibus S. Petri ad baptizandum Processum et Martinianum, qui etiamnum superest, XVII, 261, 1, 2. Tres fontes elicitu cervix Pauli recisa et saltata, XVIII, 12, 1. Fontes nonnulli in festo Epiphaniae in vinum conversi, XV, 110, 1.

4° Fontes qui ut singulari virtute praediti, plus minusve probabiliter habiti sunt. Fons quidam in Halosina regione ad modos musicos et tibias intamescit, X, 150, 1. Fons Cupidinis Cysici potantes facit amorem deponere, XIV, 473, 1; 517, 2; XX, 61, 1. Fons Gelopum bibentes enecat, VI, 274, 1. Fons quis solis apud Troglodytas, X, 313, 2.

5° Fons allegorice et mystice sumptus. Fontes mystici sunt varii, V, 141, 2. Fons sapientiae Verbum Dei est et quod, IX, 58, 1. Fons patens domui David quis sit: ostenditur esse Christum incarnatum, XIV, 516, 1, 2. Fons de domo Domini sanctos inebrians, quis sit, XIII, 526, 1. Fons bonorum omnium Deus est, XII, 27, 2. Fons divini eloquii abundantissimus est, IX, 652, 2. Fons est symbolum cordis, V, 563, 2 et seq.

FORAMEN. 1° Foramina varia erant in nerva et quaeque, quare, XII, 58, 2. Foramina auri quae dicuntur, 707, 2.

2° Foraminis symbola, VIII, 106, 2, 107, 1, 2; 108, 1, 2. Foramen animae est voluntas, 106, 2. Foramina petrae quinquae sunt vulnera Christi, VII, 587, 2. Foramina eadem quatuor ubi Evangelio, 588, 2. Foramina aspersionis obsessi a diabolo, XI, 262, 2. Foramina peccatoris quae sint, VI, 197, 1, 2.

FORMA. 1° Vox *Forma* unde derivetur, IX, 282, 1. Formae mulieres studiosae sunt, XX, 342, 1, 2: *Similiter et mulieres subdite sint viris suis... Quarum non sit extrinsecus capillatura, aut circumdatio auri, aut indumentum vestimentorum cultus*. Forma est rete feminarum, 283, 1: *Averte faciem tuam a muliere compta, et ne circumspicias speciem alienam*. Forma alicui ad libidinem, 284, 2 et seq.: *Cum salutaris ne assiduas sis, nec audias illam, ne forte percas in efficitu illius*. Forma corporum est illecebrosa, X, 337, 1: *Gratiam et speciem desiderabi oculus tuus, et super haec virtutes saltones*. Forma mulieris illicium, VI, 687, 2: *Ne respicias in mulieris speciem, et non concupiscas mulierem in specie*. Quam ea sit illecebrosa, V, 172, 2: *Non concupiscas pulchritudinem ejus cor tuum, nec captatur multibus illius*. Quam sit potens et efficac, VI, 529, 1: *Fallat gratia, et vana est pulchritudo*. Ipsa est veit ignis, V, 176, 1: *Namquid potest homo ascensionem ignem in sinu suo, ut vestimenta eius non as-*

scant? Aut ambulare super prunas, ut non conturbantur planta ejus? Sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus cum tetigerit eam. Forma muliebri nemo debet inescari, V. 130, 2: Ne attendas fallaciam mulieris. Forma mulieris viro ex animo est eradenda, 176. 1. Est bonum foga, et proinde viro spernenda, IX, 330, 1, 2: Non laudes virum in specie sua, neque spernas hominem in visu suo. Formae mulieris brevitatis, VI, 530, 1. Forma moderata in uxore probatur, 687, 1 (Vide MULIERA, PULCHRITUDO).

Forma Dei est natura Dei, non tantum specimen Dei, XX, 23, 1: Hoc sentite in vobis quod est in Christo Jesu, qui cum in forma Dei esset. Forma deitatis Christi est character, quo signatus est a Patre, XVI, 393, 1: Hunc enim Pater signavit Deus.

Forma tribuitur novitate mentis, qua significatur rerum spiritualium permanentia, XVIII, 202, 2: Et nolite conformari huic saeculo, sed reformamini in novitate sensus vestri.

Forma baptismi, ejusque significatio et vis, XVIII, 662, 2: Christus dicitur Ecclesiam, et seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, imundans lavacro aquae in verbo vitae. Non est deprecatoria, sed consecratoria et sacramentalis, *ibid.* Forma baptismi Graecorum, 252, 1: Numquid in nomine Pauli baptizati estis? Forma consecrationis calicis expenditur, XV, 558, 2 et seq.: Hic est enim sanguis meus, novi Testamenti, qui pro multis effunditur in remissionem peccatorum. Forma penitentiae virtutis a Patribus antiquis praescripta, XVIII, 467, 1.

FORMATE LITTERAE. Formate litterae quae nam dicerentur olim, XIX, 513, 4; XX, 642, 1.

FORMICA. Formicae vox formica, V, 458, 2. Formicarum natura describitur, 156, 1, 2; 460, 1. Temperamento sicca sunt, carent sanguine, laborant assidue, 156, 2 et seq. Habent oculos, invicem se amant et juvant, 157, 1. Tetros odores fugiunt et oderunt, *ibid.* In senio volant. *ibid.* Et tunc fortificantur et crescant; onera multiplici arte reddunt facilia portata, 158, 1. A vino statim inebriantur, *ibid.* Rectam sequuntur semitam, licet obliquando viam, 158, 2. Tempestatem et serenitatem praesentunt, 156, 1. Sunt mortis praenuntia (quod in dubium revocari licet), 158, 1.

Parant in aestate sibi cibum pro hieme, V, 455, 2. Hieme fruntur cibo reposito, 158, 2. Frumentum deferunt in suas cellas, 155, 2 et seq. Grana incidunt, arrodunt oculos seminis, grana seligunt meliora, 156, 2. Aurum erant in India, 157, 1. Biliis est ipsis laboris stimulus, 158, 2. Earum sapientia in quibus eluceat; earum ordo, astucia, opera, V, 159, 1; VI, 464, 1.

Formicarum dotes homini sunt imitandae, V, 455, 2. Qua in re nobis sunt imitandae, VI, 461, 2 et seq. Sunt typus agricolarum, 463, 2. Item humilium, 466, 1. Item Christi, 465, 1. Aegyptus

erant symbolum trium illustrium dotum, V, 458, 4. FORMIGALEO. Formigaleo qualis bestia sit, Job, 408, 1.

FORMIDO. Formido pro terriculamento, XI, 360, 2; XII, 464, 2 (Vide PAVOS, TIMOR).

FORMULA. Formula antiqui Testamenti, XIX, 444, 2. Formula stipulationis Dei Christiani, 444, 1. Formula fœderis ferendi apud Romanos, XVIII, 366, 1. Formula vita liber S. Bernardi ascriptus, an ejus proprie sit, IX, 36, 1, 2. Formula confessionis, penitentiae et deprecationis, V, 468, 2.

FORNICATIO. Quid sit fornicatio, et an sit prohibita. Fornicari dicitur a fornicibus meretricum, V, 68, 2: Inclinata est ad mortem domus ejus, et ad inferos semita ipsius. Ejus actus idem cum actu conjugii, XVIII, 299, 1. Fornicarius Corinthius fuit potens et dux factionis inter cives; an habuerit patris vivi uxorem, XIX, 285, 2 et seq.

Fornicatio simplex, id est soluti cum soluta, est jure naturae et divino vetita, II, 419, 1. Licitam eam putabant ethnici, sed revera illicita est, XIX, 593, 2: Ne quis fornicator, aut profanus, ut Esai; 515, 4: Honorabile concubium in omnibus, et thorus immaculatus; fornicatores enim et adulteros judicabit Deus. Ab initio mundi vetita fuit; est contra legem naturae, quae mala secum includit, ejus puniit, XVIII, 293, 1, 2: Neque fornicari, neque adulteri, etc. regnum Dei possidebit. Dispensare an possit Deus ut fornicatio sit licita, et in quibus praecipis dispensare possit, XIII, 281, 1, 2. In Novo Testamento est prohibita, sicut in Veteri fuit, jure naturali et divino, 281, 1: Vade, sume tibi uxorem fornicationum, V, 172, 2: Non jubetur, 280, 2; 284, 2. Ejus interna concupiscentia etiam lege veteri vetita fuit, V, 172, 2: Non concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum, nec captaris nitibus illius. Cor nominatim vetit ab Apostolis gentibus ad Christum conversis, IV, 285, 1, 2: Attende tibi, fili mi, ab omni fornicatione, et praefer uxorem tuam, nunquam patiaris crimen scire te.

Fornicatio quam criminosa et probrosa. Omnis fornicatio, etiam simplex, peccatum mortale est, XVII, 302, 1, 2: Propter quod ego iudico.... scribere ad eos ut abstineant se a contaminatio-nibus simulacrorum, et fornicatione. Fornicator cur in corpore suum peccat, XVIII, 296, 2: Omnia peccatum quodcumque fecerit homo, extra corpus est; qui autem fornicatur, in corpore suo peccat. Is violat templum Spiritus sancti, 297, 1: An nescitis quoniam membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est, quem habetis a Deo, et non estis vestri? Fornicator veram retinet fidem membrum est Christi et Ecclesiae, 294, 2: Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, faciam membra meretricis? Absit. Quomodo unum cum meretrice corpus efficitur, *ibid.*: Qui adheret meretrici, unum corpus efficietur. Erunt enim, inquit, duo in carne

Fornicationis turpitudine et ignominia, V, 481, 2: Turpitudinem et ignominiam congregat tibi, et opprobrium ejus non delebitur. Fornicaria stercorei comparatur, IX, 284, 2: Omnis mulier, quae est fornicaria, quasi stercoreus in via ab omnibus concubabitur (Vide MERETRIX). Fornicatio est ros probrosa et erubescenda, maxime apud parentes, X, 358, 1: Erubescite a patre et a matre de fornicatione. Ab ea sex argumentis debortatur Apostolus, XVIII, 297, 2.

Fornicationis damna et poenitentia. Fornicationis damna, IX, 382, 2: Ne des fornicariis animam tuam in ullo; ne perdas te et hereditatem tuam. Ejus sex damna, V, 133, 1, 2: Novissima autem illius amara quasi abstinthium, et acuta quasi gladius biceps. Reddit hominem effrontem et impudentem, 526, 2: Vinum et mulieres apostatae faciunt sapientem et arguent sensatos; et qui se jungit fornicariis erit nequam. Suadet multa alia scelera, *ibid.* Ejus alia damna, 539, 1, 2: Fornicariis sensim putrescent, *ibid.*: Putredo et vermes hereditabunt illum, et extolletur in exemplum majus, et tolletur de numero animae ejus. Eorum congrua poena est folor et dolor, *ibid.* (Vide LUXURIOSI). Fornicari non satiantur libidine, 605, 2: Homo nequam in ore carnis suae, non desinet donec incendat ignem. Sunt velut effrenes, 606, 1: Homini fornicario omnis panis dulcis, non fatigabitur transgrediens usque ad finem. Frequentata fornicatio pellicis ad continuum concubinatum, XIV, 132, 1. Fornicatio Israelitarum cum filiabus Moab et Madianitibus quam continua fuerit, XIV, 131, 2. Fornicatio tum corporalis tum spiritualis (id est inidelitas et idololatria) hominem facit recordem, et tur, XIII, 344, 1: Fornicatio, et vinum, et ebrietas auferunt cor.

Fornicatio juvenum punitur per uxores molestas, III, 481, 2: Ecce ego suscitabo super te malum de domo tua. Ejus congrua poena est avaritia, XIII, 407, 2: Da eis, Domine. Quid dabis eis? Da eis cutem sine liberis, et ubera arenaria. Fornicatio est causa separationis uxoris a marito, XV, 167, 1: Omnis qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam machari. Non tamen fornicatio spiritualis, id est peccatum, 167, 2.

Fornicatores unde agere respiciant, V, 268, 2: Aquae furtiva dulcioris sunt, et panis absconditi suavior. Et ignoravit quod ibi sint gigantes, et in profundis inferni convicia ejus. Fornicator quomodo in peccato moriatur, V, 431, 1, 2: Ipse moriatur, quoniam non habuit disciplinam, et in multitudine stultitiae suae decipietur. Ob eam plerique damnantur, IX, 284, 2: Semper mulieris aliena multi admirati, reprobi facti sunt.

Fornicationi quae esset in primitiva Ecclesia praescripta, V, 180, 2 et seq.

Medio ad fornicationem vincendam. Fornicationis spiritum et tentationes quomodo quidam inveni superant, II, 245, 2. Fornicatio ex odio

facile nascitur, X, 9, 2. Fornicationis tentatio laboribus vincenda, III, 375, 2. Ipsa laqueus est quem demon omni hominum generi tenet, V, 172, 1, 2: Mandatum lucerna est, et lex lux, et vis vitae increpatio disciplina. Et custodiant te a muliere mala, et a blanda lingua estranea. Fornicationis tentationes per cordis custodia excludantur, V, 1: Omni custodia serva cor tuum, quia ex ipso vita procedit. Ejus remedium unicum est fuga, 455, 2: Erue quasi domulum de manu, et quasi avis de manu aucupis. Considerandum quod ipsa sit brevis, 175, 1: Pretium enim scortis vitae est unius panis; mulier autem viri pretiosam animam capit. Fornicarii ejusdem mira conversio, XI, 113, 1, 2. Fornicariis quemdam S. Bernardus ad bonam frugem quomodo perduxerit, XII, 118, 1.

Fornicatio spiritualis quid? Fornicatio apud Prophetas significat idololatriam, VIII, 280, 2; 283, 1; 287, 1; 306, 1; 417, 2; XIV, 188, 1. Fornicatio mystica est idololatria vel heresis, XVII, 448, 1; XXI, 58, 4. Fornicaria Ossee uxor nota Iudeorum idololatriam, XVIII, 401, 2.

FORTIS, FORTITUDO. FORTITUDO ET VIRTUS MORALIS. — FORTITUDINIS DEFINITIO ET NATURA. Ejus definitio, XVIII, 380, 2. Quae sint partes integritatis fortitudinis, VIII, 471, 1: Et si justitiam quis diligit, labores hujus magnos habent virtutes; sobrietatem enim et prudentiam docet, et justitiam, et virtutem, quibus utilis nihil est in vita hominum. Fortitudo vera consistit in sapientia, XIX, 73, 2 et seq.: Ambuletis digne Deo per omnia patientes.... in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis ejus, in omni patientia et longanimitate cum gaudio. An sit major virtus patientia, V, 514, 2: Melior est patientis viro forti. Fortitudo consistit etiam in sapientis consilio, directione, arte, VI, 218, 2: Vir sapiens, fortis est; et vir doctus, robustus et validus. Propria est sapientia, V, 211, 1, 2: Num est consilium, et equitas, mea est prudentia, mea est fortitudo. Alia in agendo, alia in sustinendo sita est, 515, 1. Fortitudo aliquando pro clementia capitur, XI, 388, 2. Quis dabit me spinam et cyprem? In praetio graditur super eam, succendam eam pariter? An polius lenebit fortitudinem meam? Fortitudo ad liberalitatem requiritur, X, 74, 1: Verumtamen super humilem animo fortior esto, et pro elemosyna non trahas illum. Fortitudo et opus quid, XI, 119, 2: Et erit fortitudo vestra ut fructilla stuppe, et opus vestrum quasi acinilla. Fortes justitiae qui sint, 719, 1: Et vocabuntur in ea fortes justitiae, plantatio Domini ad glorificandum. Fortitudo gentium ad Ecclesiam ventura quae sit, 702, 2: Tunc videbis et afflues quando.... fortitudo gentium venerit tibi.

Fortitudinis causa, characteres et effluvia. Fortitudo nostra Deus est, et quid haecque fortitudo in nobis faciat, XIV, 266, 2: Deus Domine fortitudo mea: et ponet pedes meos quasi cervorum,

Et super ecclesia mea deducet me victor in palmis canentem. Fortis Deus, fortium proprie Deus est, **X, 205, 6.** Dominus solus sustinentibus se in via veritatis et iustitiae. Fortitudo iusti fundatur in fide, **Job, 743, 2.** Fortitudo Ecclesiae ac anima pia oritur ex ejus pulchritudine, **VIII, 146, 2.** Pulchra es, amice mea, suavis et decora sicut Jerusalem, terribilis ut castrorum acies ordinata.

Fortitudo entis sui victoria, **Job, 744, 1.** Forte s probaturum Dei... prepara animam tuam ad tentationem; **98, 2.** In igne probatur aurum et argentum, homines vero receptiviles in camino humilitationis; **208, 4.** Quasi lapidis virtus probatio erit in illis, et non demorabuntur proficere illam.

Fortitudo manet perfecta et constans in adversis et prosperis, **VI, 219, 2** et seq. Crescit laboribus et piis exercitiis, **225, 1**; **226, 1.** Si desperaveris lassus in die angustia, imminuetur fortitudo tua. Fortes adversis roborantur, et evadunt fortiores, **X, 177, 1.** Fortitudo sanctorum adversitibus crescit, **XI, 365, 2.** Super hoc laudabit te populus fortis, civitas gentium robustarum timebit te.

Fortitudo animi omnes demonis tentationes vincuntur, **XV, 124, 2** et seq. Fortes fortuna adjuvat, **XXI, 371, 1.** Qui vicerit, possidebit haec. Fortitudo christiana quanta sit, **XI, 273, 1.** Confitebor tibi, Domine, quoniam tratus es mihi. Fortitudo passiva fratrum Machabaeorum et Eleazari, **IV, 526, 4, 2** et seq. **524, 1, 2.** Fortitudo invicta Christi et S. Petri, **XIII, 614, 1.** Fortium laus et gloria apud homines, **V, 515, 1.**

3. Quibus praeferim competat fortitudo. Fortitudo prima dos est prophetae, **XIV, 92, 1.** Feruntamen ego repletus sum fortitudine spiritus Domini, iudicio et virtute. Fortitudo praetorum virtus, **VIII, 9, 1, 2.** In lectulum Salomonis sexaginta fortes ambient ex fortissimis Israel. Fortitudinis virtus deest peccatori, **III, 435, 2.** Tentatus a Deo eam petat, *ibid.* Fortitudo et prudentia omnibus necessariae, **588, 2**; **589, 1.** Fortitudine caelum expugnandum, **528, 1.**

4. Fortitudinis symbola. Fortitudinis symbolum est cingulum, **XII, 112, 2**; **XVIII, 677, 1.** Sate succineti lumbos vestros in veritate, **XX, 258, 1.** Propter quod succineti lumbos mentis vestrae, sobrii perfecte operati in eam qua offertur vobis gratiam. Fortitudinis symbolum est armus, **II, 46, 1.**

II. FORTITUDO BELLICA. Fortitudo bellica gravis data, **III, 126, 2.** Qui (Dens) confortati adversarios Eglon, regem Moab. Fortitudo est una ex praecipuis dotibus ducis, **IV, 391, 2.** Fortitudo militum consistit in innocentia et iustitia, **554, 1.** Fortissimus Judas hortabatur populum conservare se sine peccato. Cum fortitudine bellica, timor Dei, cultus et pietas conjungenda, **432, 2.** Dixit autem Judas et fratres ejus: Ecce contriti sunt inimici nostri, ascendamus nunc suscitare caecia. In fortitudine

non est homini glorandum, **XII, 85, 2.** Non gloriatur fortis in fortitudine sua.

2. Fortium ducum exempla, **I, 394, 2** et seq. Fortitudo Judaei Machabaei, **IV, 455, 2**; **456, 1.** Eam imitati sunt primi gentium duces, **456, 2.** Fortitudo angelorum et Machabaeorum, significatur per brachia a meo angeli Daniell apparentis, **XIII, 140, 1.** Fortes David quinam et quales essent, et eorum domus et palaestra ubi esset, **XIV, 507, 1, 2.**

FORTUITA. Fortuitum nihil est respectu Dei, **IX, 290, 1.** In manu Dei potestas hominis, et super faciem scribae imponet honorem suum. Fortuita etiam a Deo reguntur, **V, 518, 2** et seq.: Sortes mittuntur in sinum, sed a Domino temperantur. In fortibus Dei subsidium implorandum, **519, 1, 2.**

FORTUNA. Fortuna veteres ut deam invocabant, **V, 518, 2**; **VII, 324, 1**; **XI, 751, 1.** Ei mensa et convivium a genibus instruebatur, **XI, 750, 1.** Dicitur daemon, **751, 1.** Fortuna Germanis quae deus, **748, 2.** Cur eam veteres colerint, *ibid.* et **749, 1.** Quae ejus forma, *ibid.*, **2.** Rotae insistent, *ibid.* Item sine pedibus, vitrea, alata, equo velocissimo insidens, *ibid.* Cornu copiae ei additur, *ibid.* Pingitur aurea, **750, 1.** Eam mire coluit Servius Tullius, et cur, **750, 1**; **XIII, 455, 2.** Fortunam viscatam colere Romani, **XIII, 455, 2.** In imperatorum cubiculis olim servabatur, *ibid.*

3. Fortuna nihil est Deo dirigente omnia, **V, 518, 2.** Non est causa felicitatis vel infelicitatis, **VI, 77, 1.** Providentiae opponitur, **VII, 203, 2** et seq. Ostendit Dei providentiam, **331, 2.** Fortuna caeca, rota est instabilis, **VI, 82, 1.** Fortuna rotatio dati spem oppressis, **XX, 147, 2.** Qui fortunam suam impendio exaltare vult, accersit sibi ruinam, **V, 511, 1.** Fortuna impiorum cito convertitur, **352, 2.** Fortuna contraria utilior prospera, **III, 613, 1.** (Vide Dei PROVIDENTIA, SOAS).

FORTUNATUS (S.). Per aquam benedictam paravit miracula, **II, 294, 1.**

FORUM. Forum dictum a fando, **VI, 310, 2.** Forum statui solet in media civitate, cur, **IV, 375, 1.** Substantia est firum, **VII, 609, 1.** Forum venalitium est locus impostorum, **X, 20, 4.** Plures urbes dictae sunt Forum, **XVII, 412, 1.** Forum Appii urbs ante dicta, ejus descriptio, *ibid.* In foro concionantur zelosi concionatores, **XVII, 319, 1.**

In foro sponsus seu Christus non invenitur, **VII, 608, 1.**

FOSSA. Fossa erat circum altare ad excipiendum defluentem sanguinem victimarum, **XII, 825, 4, 2.** Ejus descriptio et modus, *ibid.*

Fossa sunt plerumque habitacula meretricum, **VI, 201, 1.** Fossa profunda per catachresin denotat perniciem extremam in quam incidit meretricum sectator, **187, 1.**

FRACTIO PANIS. Fractio panis significat in Scriptura quodvis convivium, in Novo Testamento

appropriatur coene Eucharisticae, **XVI, 278, 2** et seq.; **XVII, 104, 2**; **XVIII, 346, 1.** Fractio corporis dominici in Sacramento significatio est passionis, **365, 2.** (Vide & CHARIASIA).

FRAGILITAS. Fragilitas humana Dei commiseratione digna, **Job, 319, 1.** Dignum ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos, et adducere eum tecum in iudicium. Fragilitatis qui conscius est, merito timet, **163, 2.** Quae est enim fortitudo mea, ut sustineam? Aut quis finis meus, ut patienter agam? Fragilitas etiam sanctorum virorum, **X, 491, 2.**

FRAMEA. Framea telum oblongum, est, et unde dicitur, **XIV, 522, 1.**

FRANCI. Franci an e Germania oriundi, **XVIII, 514, 1.** Francorum lex prisca circa ebrios, **VI, 204, 1.**

FRANCISCA (S.). S. Francisca Romana illustriorem pro custodia habuit angelum, **XXI, 61, 2.** Ejus cum angelo suo familiaritas, **XIII, 139, 2.**

FRANCISCANI. Franciscanorum ordo Deo curae est, **V, 253, 1.** Franciscani summam paupertatem profitentur, **XVI, 506, 2.** Sine censu, Deo providente, commode tamen ex elemosynis fidelium vivunt, **XV, 143, 1.** His multis collectis providit Deus de cibo per angelos, **XVI, 390, 2.** Franciscanis ejus interdicuntur, **XVII, 27, 1.** Franciscani cogendam cautela in lenis aduensis, **X, 373, 2.** Franciscanus quidam caesus ab haeretico, scio ei pari pari regressi, **VI, 300, 1.**

FRANCISCUS ASSISIUS (S.). Ejus ortus et vita antequam Christi paupertatem proficeretur. Mater eum in stabulo facili partu enixa est, **XVI, 60, 2** et seq. A patre ob datas elemosynas apud episcopum accusatus et protractus ut cederet bonis, non tantum his cessit, sed et vestes patri resignavit, **XV, 173, 1.** Hinc vovit se nunquam potenti elemosynam negaturum, **175, 1.**

3. S. Franciscae paupertas. Fuit pauper sensu et spiritu, et ideo in honore, **VI, 3, 2.** Ejus de paupertate elogium, **XV, 142, 2.** Ejus gnome de pecunia, **260, 1.** Quomodo socium suum Bernardum ad omnia sua relinquenda induxerit, **427, 1.** Ejus suos ad paupertatem adhortantis oratio, **437, 1.** Voluit suos in crastinum quid servare, sed in diem vivere jussit, **XVI, 173, 1.** Cur in Paschate ab ipse fratribus elemosynam petierit, **276, 1.** Suos sine viatico praedicatum mittebat, **XV, 202, 1**; **261, 2.** Voluit suos habere pauperes domos, **XVII, 342, 1.** Mortem usque fuit pauper, et in paupertate mortuus est, **XV, 141, 1.**

4. Ejus humilitas, **IX, 126, 2**; **441, 2** et seq.; **XIII, 65, 1**; **XIV, 405, 1.** Ejus humilis de se sensus, **V, 449, 1.** Se apud Deum nihil esse opinabatur, **XVI, 314, 2** et seq. Quotopere sacerdotis suspiceret, **XIV, 574, 2.** Ejus humilitas quanta fuerit, **XII, 710, 1.** Dicebat se esse maximam peccatorem, **XIX, 186, 2.** Vocavit se fatuulum Christi, **XVIII, 283, 4.** Noluit suus ad ecclesiasticas dignitates pro-

moveri, **XIII, 65, 1.** Cur Ordinis sui superiores vocari voluerit ministros, **XV, 451, 2.** Cur suos die voluerit Minores, **XIII, 217, 1.** Ejus in parendo minoribus humilitas, **XI, 262, 1, 2.** Ductor fuit humilitatis, **XV, 490, 2.** Ejus documentum contra presumptionem, **III, 476, 2.** Ejus obedientia, **XVI, 85, 1.** Jugiter inquirebat quid in se Deo esset placitum, **IX, 108, 1.** Quomodo per humilitatem sit elevatus, **XI, 293, 1**; **XVII, 59, 2**; **XX, 43, 2.** Propter suam humilitatem meruit fulgentissimam in caelo sedem, **XII, 710, 1**; **XV, 438, 1, 2**; **XVI, 262, 1.**

3. Ejus mansuetudo et patientia. Ejus in maledictis tolerantia, **XX, 326, 2.** Ejus mansuetudo, **IX, 127, 2.** Quid ex ea sit consecutus, *ibid.*

4. Ejus mortificatio. Quomodo sensualitatem vinceret, **XII, 387, 2.** Horrebat vestis molliem, asperitatem amabat, **XV, 284, 1.** Corpus tractabat ut asinum, **X, 185, 1.** Rigore in corpus habere valentior in spiritu, **VI, 225, 1.** Suo spiritus robore carnem infirmam sustinebat, **V, 573, 2** et seq. Spe futurae gloriae omni penis d'lectabatur, **IV, 276, 2.** Spe gloriae se in poenis solabatur, **V, 308, 1.** Ejus in spiritu letitia, **XX, 233, 1, 2.** Ejus de persecutione sententia, **XV, 152, 2.** In crucis opprobrio perfectionem posuit, **XVIII, 256, 1.** In cruce gaudebat, **XX, 18, 2.** Ejus de passionum tolerantia apophthegmata, **XVIII, 137, 2** et seq. Fuit portentum contemptus mundi, **XI, 222, 1.** Quantam linguam custodiam a suis vellet solabatur, **VI, 30, 1.**

5. Ejus castitas. Quomodo tentationem carnis edomaverit, **V, 178, 2.** Quomodo scortum expugnavit immissum ab imperatore, **XI, 533, 1.** Suos a feminis voluit cavere, **XV, 166, 1.** Timuit pericula fratris suis et cura Clarissarum imminencia, **X, 373, 2.**

6. Ejus scientia divinitus hausta. De rebus divinis et de Deo dissebatur perfectus quam ullus theologus, **IX, 78, 2.** Fuit theodidactus, **XIX, 430, 1.** Fuit doctus divinitus et deo prophetae clarus, **X, 257, 2** et seq. Unde sacrum Scripturarum intellexit, **XIII, 233, 2.** Sacerdotem in libro mundi ut Deum cognosceret, **XVIII, 51, 1.** Diaboli technas trahitur patefecit, itaque multos ab ejus tentatione liberavit, **428, 1.** Audiens aliquam Dei inspirationem, subsistebat, totumque se recollebat ad eam percipiendam, **XI, 400, 2**; **XVI, 515, 1.** Praedestinationis suae revelationem accepit, **XII, 56, 2.** De ea factus certior, ad aliquid diem mira exultavit letitia, **V, 476, 2**; **VI, 289, 1.**

7. Ejus oratio et exultatio. Quae ejus oratio esset, **VI, 423, 1.** Noctes et dies quid oraret, **XIII, 50, 1.** Aliud non oravit quam nosse Deum et se, **XX, 63, 1, 2.** Ejus ardens oratio, **X, 200, 2.** Concinebat paraphrasin Oratorum Dominicarum, **XV, 194, 2** et seq. Compositit hymnum Solis ad laudandum in solo Deum ejus opificem, **X, 390, 1.** Crebro repetebat Gloria Patri, etc., **423, 1.** Ejus oratione quam Horis canonicis praemittebat, *ibid.* Orens elevabatur in caelum, **XV, 334, 2.** Visus est toto cur-

pore sublevatus a terra, nubecula fulgente circumdatus, VIII, 144. 1. Assidue cœlum spectabat, XVII, 62. 1. Perpetuo ad cœlum aspirabat, X, 522. 1.

8° *Ejus amor erga Deum et Christum.* Ejus charitas erga Deum, XX, 601, 1. Erat amore Dei ebrius; cantum amoris ejus, V, 231, 1, 2. Ex vehementia amoris crebras patiebatur extases, XXI, 232, 1. Omnes amore Dei incendebat, X, 504, 1. Per Seraphim calcato amoris Dei accensus fuit, XI, 179, 1. Quomodo erga nomen Jesu et Domini afficeretur, 376, 1. Non nisi cum suavitate nomen Jesu pronantiabat, X, 524, 1. Mira devotione cum parvulo de Bethleem in typica sua Bethleem est dissuaviatus, XIV, 416, 2; XVI, 53, 2. Erga sacram synaxim valde flagrabat, XVII, 108, 2. Ejus devotio erga venerabilem Eucharistiam, XIV, 469, 1. Quo eam affectu sumeret, 472, 1. Erga Michaelen archangelum mire affectus erat, XIII, 143, 1. Ejus fervor et renovatio mentis assidua, XXI, 44, 1. Suos ad spiritus fervorem et vitam renovationem exhortabatur, XVIII, 203, 1. Jam senex gestiebat ad novitatus redire fervorem, XXI, 392, 2 et seq. Intrepide fidem Christi coram sultano Babylonico predicabat, XV, 269, 1. Mira ad martyrium anhelavit, hinc ter in Orientem ejus potiundi spe profectus est, 87, 2 et seq.; 275, 2.

9° *Ejus zelus pro salute animarum.* Ardens fuit præco evangelicus, XI, 169, 1. In latrone incidens, dixit se esse præconem magni Dei, V, 331, 2; XIX, 199, 2. Omnes ad cœlum vocabat, V, 468, 2. Concionabatur tam ferventer ad paucos atque ad multos auditores, 459, 1. Qualla præcepta suis concionatoribus prescriberet, X, 504, 2. Quomodo suos ad laborandum pro veritate adhortaretur, 568, 1. Quomodo vita sua omnes ad cœlum vocaret, XIII, 230, 1. Ejus aspectus intactos compungebat, XVII, 416, 1. Carnibus per fratres suos cantatis dissidentes invicem reconciliavit, VI, 305, 1, 2.

10° *Ejus charitas erga proximum.* Ejus pauperis in pauperes effusio, IX, 142, 2. Vestiens militem pauperem, a Christo palatii amplii herodem se fore inaudit, XII, 634, 1. In elemosynas effusus fuit, XVII, 226, 1.

Benedixit hospiti, a quo benigne hospitio exceptus, ejusque progenies, VI, 434, 2. Ejus visio de micis panum, XV, 359, 2.

Inimicus erat detrahentium, XX, 187, 1. Detraherentes alios acriter castigabat, X, 61, 1.

11° *Quomodo ordinem Franciscanorum instituerit.* Quare suum institutum hausit ex Evangelio, XV, 262, 1. Quare suum ordinem fundaverit in paupertate, VII, 230, 1. Qua visione sit ad tria vota religiosa animatus, X, 27, 1. Hæc obtulit Deo sub specie trium aurearum, 217, 2. Visus est Innocentio III Pontifici labentem Ecclesiam suffulcire, XI, 683, 1. Visus per visionem Pontifici oronem basilicam sustentare, XIV, 327, 1. Triplicem ordinem fundavit, *ibid.* Tria templa instauravit, *ibid.*

Promisit Dominus sui ordinis perpetuitatem, XXI, 75, 1, 2. Ejus epistola de recipientibus lapsis et benignitate superiorum, VIII, 144, 2 et seq. Miraculum continuum in ejus ordine, XV, 143, 1.

12° *Quem affectum aerebat erga ipsa animalia.* Pium se erga ipsas bestias ostendit, V, 356, 1. Lupum ciecuravit, IX, 398, 1. Pro lupo Eugubinis respondit, X, 77, 1. Avibus imprævit ut hominibus, 485, 1. Videns vel nominari audiens agnum, solvebatur in lacrymas, XI, 632, 1. Delectabatur pueris et agnis ob innocentiam, XV, 400, 2. Delectabatur avibus, præsertim alaundis, unde ei mortuo hæc etiam parentant, 200, 4.

13° *Ejus miracula.* Quæ mira Deus per eum effecerit, X, 390, 1. Absens suis apparuit quasi sol in curru igneo, XIV, 616, 1. Instantem mortem militi, suo hospiti, prælixit, XV, 279, 1. Per impressa sibi stigmata Christo crucifixo conformis effectus est, 620, 2. Cur tantopere erga montem Arvernien afficeretur, 635, 1. Ejus raptus mentis apparente sibi Seraphim: tum quinque Christi retulit stigmata, XVIII, 334, 1. Qualia illa fuerint, 582, 2. Stigma habuit in latere dextro, non sinistro, XVI, 620, 2. Æger audivit angelum scississima citiarum pulsantem, XXI, 428, 2. Dumetum in rosetum signo crucis convertit, IX, 633, 2. Bonaventuram languidum sanitati restituit, X, 607, 1.

14° *Ejus mors.* Mortis nuntium gratulabundus excepit, X, 346, 2. Ejus ad suos ultima verba, XVI, 534, 1 et seq. In morte laudes Dei cecinit, XVIII, 415, 1. Desiderio Dei et cœli languens moritur, VII, 765, 1. Ejus in morte jubilus, IX, 66, 2. In morte nudum se in terra prostravit, XV, 618, 1. Ejus orientis vox, V, 441, 1. Cur in alio sepeletur voluerit, 640, 2. Assisii monumentum gloriosum habet, ejus epitaphium: post mortem integro corpore, stat respectans in cœlum, X, 439, 1. Ipse et Franciscani cur denotentur per angelum habentem signum Dei vivi, XXI, 163, 1.

FRANCISCUS DE PAULA (S.). S. Franciscus de Paula anno tredecimo ætatis Deo familiari cepit, XIX, 303, 2. Parvam ecclesiam edificavit, jussus est in somnis illam multo grandiore consistere, XI, 683, 1. Cur suos dici voluerit *Minimos* XVI, 262, 1. Ejus in Ludovico XI Francie rege alloquendo libertas: eum ut ad bene moriendum se disponeret est adhortatus, XII, 665, 1, 2. Ejus vaticinium de tribus ordinibus sub finem mundi orturis ex Simone de Linea, XXI, 382, 1, 2.

FRANCISCUS SALESIUS (S.). S. Franciscus Salesius instituit congregationem religiosorum agris inservientium, XVI, 28, 1.

FRANCISCUS XAVERIUS (S.). 1° *Ejus zelus pro animarum conversione*, II, 122, 2. Quibus modis animas converterit, VI, 108, 2. Omnibus liebat omnia, ut omnes Christo lucrificaret, V, 560, 1. Ubique, etiam in navi, evangelizabat, XVI, 154, 1. Visione celesti vocatus est ad labores Indicos, XVII, 218, 2. Sine ullo viatico in Indiam proce-

tus est, XV, 261, 1. Qualibus cum nautis in Japoniam profectus sit, XIV, 34, 2. Qua industria concubinas a concubinariis avelleret, XVII, 415, 2. Per Indorum filios sæpe parentes convertit, V, 374, 2. Per pueros in India mira patrabat, XI, 263, 2; XVII, 32, 2. Doctrinæ Christianæ capita Indico carmine Indis præponebat, X, 434, 1. Quam Joanni Lusitanicæ, et in eo omnibus principibus meditationis materiam proposuerit, XIII, 621, 2.

2° *Ejus oratio et vita celestis.* Etiam dormiens orabat ex diurna orandi consuetudine, II, 427, 1. Dormiens cum Christo colloquebatur, X, 24, 2. In conscientia examinanda diligens erat, XII, 400, 1. Fuit velut homo celestis, et angelus terrestris, XIII, 230, 2 et seq.; XVII, 30, 2. Habuit donum linguarum, XVII, 87, 2; 88, 1.

3° *Ejus humilitas, obedientia, castitas, prudentia.* Ejus summa humilitas et modestia, etsi Legati Apostolici dignitate insignitus, XV, 453, 1; XVI, 529, 1. Ejus obedientia, VI, 125, 2. Ejus obedientia et in periculis securitas, XVII, 352, 2. Mulieres fugiebat, XVII, 29, 1. Ejus prudentia, 34, 1.

4° *Ejus mortificatio et tribulatio pro Christo amor.* Quantus in eo ardor patendi, XVII, 22, 1. Quotidie de passione Christi meditabatur, XX, 306, 1. In tribulationibus adhuc majores optabat, XXI, 166, 1. Quotidie pro cruce orabat, nec ulla liberari volebat nisi graviore immissa, XVIII, 421, 2. Vitæ suæ prodigium erat, XV, 266, 2. Gaudebat in tribulationibus, XX, 47, 2. Inter ærumnas deliciis abundabat, XI, 251, 1. Quomodo celestibus consolationibus perfunderetur, XXI, 54, 1.

5° *Ejus fortitudo animi.* IX, 106, 1, 2. Ejus animus intrepidus in periculis pro nomine Dei suscipiendi, XIV, 45, 2. Spe in Deum concepta magna suscepit, XVIII, 87, 2. In tentatione maxime cavebat diffidentiam, V, 216, 1. Prefectum Malacensem in vallem Josaphat citavit, XIII, 517, 1. Cur Malacca pulverem de calcis excusserit, XVII, 286, 1. Magnum ejus apud Indos nomen et opinio, XX, 8, 1.

6° *Ejus mors.* Molens Sinarum conversionem mortem obit, IV, 458, 1. Qualiter mortuus sit, XXI, 282, 1, 2. Corpus ad hæc usque tempora illacsum et integrum est, XII, 761, 2.

FRANCISCUS BORGIA (S.). Primo doctus est loqui: *Jesus, Maria*, XV, 466, 1. Inferni consideratione ad mundi spectum animabatur, XI, 424, 2. Ejus humilitas, IX, 233, 2. Quotidia mori dicebat, 260, 1, 2. Æger dentibus pilulas masticabat, ut eorum amaritudine diu affligeretur, X, 271, 2.

FRANCISCUS AHMORICÆ DUX. Franciscus a fratre Egidio, quem necari jusserat, ad Dei tribunal citatus, intra quadragesimum diem defunctus est, I, 156, 1.

FRANCISCUS SFORTIA. Franciscus Sfortia dux astrologæ semper contempto habuit, XVII, 336, 2.

FRANCISCUS VALESIVS. Aruspicinæ adscriptus censuram judicis Romæ incurrit, I, 204, 1. FRANCISCUS FORERIUS. Franciscus Forenius e prophetis hausit omnem suam concionandi gratiam, XI, 54, 1. Isaïam commentario elucidavit 100, 1.

FRANCISCUS LUCAS. Franciscus Lucas linguarum cognitione excelluit, XV, 14, 2. In Joannem totus literalis est, sed litteram trahit ad pios affectus, XVI, 292, 2. Apologiam scripsit Targum Chaldaici, XIII, 223, 1.

FRANCISCUS RIBERA. Franciscus Ribera persequitur minutum sensum morale duodecim prophetarum, XIII, 222, 1. In Joannem brevis est, sed rarus et eruditus, XVI, 292, 2. Præclare in *Apocalypsin* scripsit, XXI, 12, 2. Ejus eloquium, XI, 61, 2.

FRANCISCUS TITELMANGUS. Franciscus Titelmanus singulos *Physicæ* suæ libros pro hymno concludit, X, 374, 1.

FRANCISCUS TOLETUS. Franciscus Toleti commentarius in Joannem quo nomine laudetur, XVI, 292, 2.

FRANCISCUS VATABLUS. Francisci Vatabli versio rejicitur, I, 727, 1. Ejus error circa ordinationem presbyterorum, quæ manum impositio a laicis fieri posset, XIX, 233, 1. Falso ab hæreticis ad ipsorum sensus doctus, IX, 24, 1. Ejus commentarius ab hæreticis depravatum, XI, 183, 1.

FRATER FRATERNITAS. 1° *Vocis fratris variae in Scriptura acceptance.* Fraternitas summus conjunctionis gradus post parentes, V, 382, 2. Fratres Hebræi vocant omnes consanguineos, IX, 668, 1: *In tribus placitum est spiritus meo, quia sunt probata coram Deo et hominibus: concordia fratrum...*; XVII, 65, 2: *Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus et Maria matre Jesu et fratribus ejus.* Frater Hebræis etiam cognatus est, item soror, XIV, 376, 2: *Quare ergo despexit unusquisque nostrum fratrem suum?* Frater quis quadrupliciter dicitur, natura, gente, cognatione, affectu, XV, 64, 2. Fratres unum sumus origine, hinc et religione, X, 72, 1: *Perde pecuniam propter fratrem et amicum tuum, et non abscondas illam sub lapide in perditionem.* Fratres invicem sumus, XV, 185, 2: *Sic ergo orabilis: Pater noster, qui es in caelis.* Frater subinde usurpatur pro marito, IV, 399, 2: *Quid habes, Esther? Ego sum frater tuus.* Frater est fere alter, XIII, 545, 1. Frater idem est subinde quod similis, V, 578, 1: *Qui molis est et dissolutus in opere suo, frater est sua opera dissipans.* Fratres olim se vocabant Christiani, XVII, 219, 1: *Sauite fratres, Dominus misit me Jesus... ut videatis et impleatis Spiritu sancto;* XVIII, 242, 4: *Commodo vobis Phæben sororem nostram;* XIX, 72, 1: *Paulus apostolus Jesu Christi, sanctis et fidelibus fratribus in Christo.* Fraternitas spiritualis Christianorum, XVIII, 209, 1, 2: *Charitate fraternita-*

fratres invicem diligentes; XX, 123, 2: *Si autem frater et soror nudus sint et indigeant victo quotidiano*; 397, 1: *Scientes eandem passionem ei qua in mundo est, vestrae fraternitati fieri*. Christus cur apostolos vocet fratres, XVI, 263, 2. Fratres quare Petrus vocet apostolos, XVIII, 66, 2. Quinam fratres de Italia intelligantur salutare Hebraeos per Paulum, XIX, 524, 2: *Salutant vos de Italia fratres*.

2° *Qui spectant fratres Christi dicantur*, XV, 315, 2 et seq.: *Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater ejus et fratres stabant foris, querentes loqui ei*. Hi sunt patruelis ejus et consobrii, 316, 1: 336, 1: *Nonne mater ejus dicitur Maria; et fratres ejus Jacobus, et Joseph, et Simon, et Judas*; XVI, 333, 1: *Post hoc descendit Capharnaum ipse et mater ejus, et fratres ejus, et discipuli ejus*; XVIII, 329, 1: *Nunquid non habemus potestatem mulierem sororem circumducendi, sicut et ceteri apostoli, et fratres Domini, et Cephas*? XX, 648, 1, 2. Fratres Christi dixerunt ei ut in Judaeam transiret, XVI, 447, 2: *Dixerunt autem ad eum fratres ejus: Transi hinc et vade in Judaeam. Quid eos moverit, ibid.*: *Ut et discipuli tui videant opera tua, quae facis*. Non credebant in eum, 448, 1: *Neque enim fratres ejus credebant in eum*.

3° *Quid lex Mosis prescriberet fratri cujus frater sine liberis defunctus erat*? Frater jubetur in lege Mosis fratri mortuo suscitare semen, II, 488, 2 et seq.; XVI, 95, 1. Obligabat haec lex non cognatos, sed fratres, eosque singulos, II, 489, 1. An suscitandum est qui reliquerat filiam, *ibid.* Quoniam causa fuerit iujus legis, *ibid.*, 2. Quoniam allegorica causa, *ibid.* Nolens id facere, discaleatur et conspuatur, et quare, *ibid.*

4° *Fratum officia*, XIII, 545, 1, 2. Fratri nil negandum, X, 72, 1. Frater adjutus a fratre est quasi civitas firma, V, 580, 1. Fratri in nos peccanti semper dimittendum est, XV, 412, 2: *Domine, quoties peccavi in me frater meus, et dimittam ei? usque septies? Dixit illi Jesus: Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies*. Frater fratrem in adversis juvare debet, V, 552, 1, 2: *Omni tempore diligit qui amicus est, frater in angustia comprobatur*. Frater verus adversitate maxime se fratrem ostendit, *ibid.* Ater saepe minus juvat fratrem quam amicus,

340, 1. Fratum quoque gratia rara est, V, 340, 1; Job, 404, 2: *Fratres meos longe fecit a me, et noti mei quasi alieni recesserunt a me*. Fratrem despiciere grande scelus est, VI, 447, 2: *Qui despiciit partum matris suae, effodiant eum coram deo torrentibus, et comedant eum filii aquilae*.

5° *Inter fratres unitio bona*. Fratrum amoris bona et suavitas, XIII, 545, 2. Ejus bases quinque, *ibid.* Fratrum societatem colentes validi et fortes sunt, XIV, 552, 1. Fratres pauci uniti equivalent multis civibus urbem propugnantibus, V, 580, 2; 581, 2. Fratrum amor eo praevalere amori inimicorum, 588, 2: *Vir amabilis ad societatem, magis amicus erit quam frater*.

6° *Dissensionis et odii inter fratres gravitas et quae*. Inter fratres saepe sunt similitudines, VI, 340, 2: *Melior est vicinus iusta, quam frater procul*. Frater-fratrem odii et supplantat dum agit de honore et ambitione, IV, 516, 1: *Et Jason quidem, qui proprium fratrem captivaverat, ipse deceptus, profugus in Ammanem expulsus est regionem. Et Menelaus amotus est a sacerdotio*. Fratres pro imperio certantes, IV, 405, 1. Fratrum odia solent esse acerbissima, I, 338, 2. Fratrum lites sunt gravissimae, cur, V, 580, 1; 582, 1. Fratres invicem contentendentes sunt velut urbes hosti perviae, 582, 1. A fratre affligi durius est quam ab extero, IV, 241, 1. Fratricidarum exempla, III, 72, 2: *Et occidit fratres suos Jerobab septuaginta viros super lapidem unum*. Fratres Josephi in ipsum inimici, ab eo afflicti sunt, X, 42, 2. Fratres in fratrem injurii acriter a Deo puniunt, XIII, 544, 2; 545, 1.

FRATRES MACHABEI (Vide MACHABEI).

FRAUDULENTUS, FRAUS. 1° *Fraudulentorum indoles*. Omnia sua agunt per dolos, V, 350, 1: *Cogitationes iustorum iudicia, et consilia impiorum fraudulenta*. Sunt perversi lingua, 545, 1: *Qui perversi cordis est, non invenit bonum; et qui veritatem linguam, incidit in malum*. Eorum laquei varii, VI, 101, 1: *Qui congregat thesaurum linguam mendacii, vanus et excors est, et impingitur ad laqueos mortis*; 323, 2: *Lingua fallax non amat veritatem; et os lubricum operatur rutinas*. Sermonibus speciosis legunt odium cordis, 320, 1: *Quomodo si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia tumentia cum pessimo corde sociata*. Sabinde detegant suam virulentiam, 320, 2. Fraudulentorum initio sunt suaves, postea tam dicentem quam audientem cruciant, 66, 1, 2. Fraudulenti annuere sociis oculo solent, pede plaudere, et digito loqui, V, 164, 2: *Homo apostata, vir inutilis graditur ore perverso, annuit oculis, lerit pede, digito loquitur*.

2° *Fraudulentorum crimen et punitio*. Fraus ipsa Deo maxime exosa est, V, 329, 2: *Abominabile Domino cor pravum; et voluntas ejus in iis qui simpliciter ambulat*. Fraudulenti omnibus odio sunt, 316, 1: *Simplicitas iustorum dirigit eos; et supplantatio perversorum vastabit eos*; VI, 322, 2: *Qui operit odium fraudulentum, revelabitur malitia ejus in concilio*. Fraudulenter amicum ledens gravissime ei nocet, 317, 2 et seq.: *Sicut noxius est qui mille sagittas et lanceas in mortem, ita vir qui fraudulentum nocet amico suo, et cum fuerit deprehensus, dicit: Ludens feci*. Fraudulentus amicus peior est inimico manifesto, *Psalm.* I, 358, 2: *Quantum si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique... Tu vero, homo vanitatis, dux meus, et notus meus*. Fraus a Christiano exulare debet, XVIII, 642, 2 et seq.: *Propter quod*

deponentes mendacium, loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo.

Fraus causat tristitiam, V, 365, 2: *Dolus in corde cogitantium mala, qui autem pacis inveniunt consilia, sequitur eos gaudium*. Fraudulenti nequeunt diu latere, semper sunt pavidi, et dein sunt confusi, 284, 1: *Qui ambulat depravat vias suas, manifestus erit. A testimonio, ferendo repelluntur, 363, 1: Qui quod novit loquitur, indez justitia est; qui autem mentitur, testis est fraudulentus*. Fraus causa est egestatis, 275, 1: *Egestatem operata est manus remissa*.

FREDERICUS II, GERMANIE IMPERATOR. Frederici imperatoris horrenda blasphemia, II, 165, 1. Franciscanus varie exagitavit, X, 83, 1. Quam falsus propheta et augur fuerit, XI, 125, 2. Ejus schisma quamdiu duravit, XXI, 354, 1.

FREDERICUS BOHEMIE REX. Fredericus a Boleslavo III triplici praedio victus; quo pacto eundem vicisti, IV, 431, 2.

FREDERICUS SAXONIE DUX. Fredericus Saxonie dux quam fuerit pacis amans, XI, 125, 2. FRENUM. 1° *Frenum unde dictum*, XX, 139, 2. Frena aurea olim faciebant milites, XIV, 543, 1. Frena sua clavo Christi Constantinus ornavit, *ibid.* 2° *Frenum Dei est beneficentia*, XI, 575, 1. *Frenum demonis et potestatem quae peccatores regit, Deus auferat*, XI, 442, 1. Qualia frena ori facienda, X, 63, 2.

FRIGIDUS. 1° *Frigidus spiritus est moderatus in loquendo*, V, 553, 2. Frigidi apti sunt ad regendum, 555, 1, 2. Frigidi, calidi, tepidi, quoniam spiritualiter sint, XX, 80, 1, 2 et seq.

2° *Frigus albedinem inducit*, X, 407, 2. Qua ratione arat, 410, 2 et seq.; XIII, 571, 1. Frigus causa est timoris et torporis, V, 567, 2. Famem habet et sedat, VI, 36, 1, 2. Frigus ex phrenesi vel apoplexia contractum pellitur per calida fomenta, 285, 1, 2. Quod frigus nivis in aestate sit, 268, 2. Quam id gratum sit, *ibid.*, 2 et seq.

3° *Per frigus designatur nuntius fidelis*, VI, 269, 1. In Scriptura symbolum est calamitatis et afflictionis, XIV, 533, 1. Frigus torporis nocet vineae animae, VII, 592, 2.

Frigus an sit in inferno, propter quod dicitur futurum stridor, XV, 226, 2 et seq. Frigore etiam torquendo damnatos in inferno censent multi, XIII, 517, 1; XX, 445, 1.

FRONDES, FRONDATOR, FRONDOSA. Frondes dicitur a ferendo, IX, 425, 2. A foliis quomodo differant, *ibid.* Frondosa viis quae dicitur, XIII, 410, 1, 2. Frondator tripliciter accipi potest, 616, 2.

FRONS. Frons unde dicitur, ipsa publica professionis est symbolum, XXI, 463, 2. Frons indicat animi passionem et affectionem, IX, 542, 1. Animi est janua, erat sacra genio et pudori apud veteres, XII, 522, 1, 2. In fronte cur angatur fideles in

Confirmatione, XX, 560, 1. In fronte signandi electi in fine mundi, XXI, 463, 2. In ea cur signandi antichristiani, 262, 1. Fronti inscriptum aliud nomen meretricium, 314, 1.

Frontes vestibuli templi quae dicantur, XII, 786, 1. Quid illae tropologicè significant, 797, 1, 2.

FRONTALIA. Frontalia praecipue et liminaria Judaeorum qualia essent, II, 428, 2. Eorum frontalia superstitiosa, I, 549, 2.

FRUCTUOSUS (S.) S. Fructuosus martyr mori maluit quam idola venerari, I, 458, 2.

FRUCTUS. 1° *Fructus naturales*. Fructus arboris quomodo presalubria varentur, XIX, 88, 2. Primi sunt insalubres magis posterioribus, 89, 1. Fructus temporanei et serotini qui dicantur, XX, 206, 1. Qui fructus pretiosi terrae, 205, 2. Qui fructus in Ecclesiaste per pomum intelligantur, VII, 94, 1. Fructus Italici et varii et sapidi, XXI, 329, 1.

2° *Fructus spirituales*. Fructus qui arboris vite, id est Christi in cruce erecti, V, 341, 1. Fructus mortis Christi, XVI, 508, 2: *Amen, amen dico vobis*. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum afferit. Fructus spiritus sunt habitus vel actus virtutum, XVIII, 568, 2: *Fructus autem spiritus est: Charitas, gaudium, pax, potentia, benignitas, bonitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas*. Fructus Spiritus sancti ascribentur spiritui immundo, blasphemant in Spiritum sanctum, XV, 307, 1, 2: *Qui autem dixerit (verbum) contra Spiritum sanctum, non remittetur ei neque in hoc saeculo, neque in futuro*. Fructus divine impunitatis et longanimitatis erga impios, VII, 297, 1: *Attamen peccator eaz eo quod centies facit malum, ego cognovi quod erit bonum timentibus Deum, qui verentur faciem ejus*. Fructus quos ex heresi Deus provenire permittit, XVIII, 357, 2: *Operet haerese esse, ut ei qui probati sunt, manifesti fiant*.

Fructus sapientiae qui sint externi et interni, V, 218, 2: *Melior est enim fructus meus aureo, et lapide pretioso, et gemina mea argenteo electo*. Fructus sapientiae varii, et quomodo hos anima percipiat, IX, 207, 1: *Quasi is qui arat, et seminat, accedet ad eam, et sustinet bonos fructus illius. In opere enim ipsius exiguum laborabit, et cito edes de generationibus illius*. Fructus et flores sapientiae ac doctrine iidem sunt, 618, 1: *Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris, et flores mei fructus honoris et honestatis*. Fructus ejus sunt quatuor, 649, 1, 2. Sunt hi sinceri, firmi, solidi, X, 262, 1, 2 et seq.: *Est sapiens arborum suae sapientiae et fructus sensus illius laudabilis*. Fructus superiorem justorum sunt virtutes, XII, 853, 1: *Et super torrentem orietur in ripis ejus ex utraque parte omne lignum pomiferum, non deficiet folium eo, et non deficiet fructus ejus... et erunt fructus ejus in cibum, et folia ejus ad medicinam*. Item

opera, tam verba sunt folia, *ibid.* Quos vocet Apostolus fructus iustitiae, XIX, 8, 1: *Sitis sine eri, repleti fructu iustitiae per Jesum Christum in gloria et laudem Dei.* Fructus arboris virtutum qui sint, V, 340, 2 et seq. 1: *Justi... quasi virens folium germinabunt.* Fructus verborum et operum ad eum redit auctorem, 360, 1, 2: *De fructu oris sui unusquisque reprobatur bonis, et iuxta opera manuum suarum retribuetur ei.* Fructus obedientiae quis, VII, 288, 2: *Qui custodit praeceptum, non experiet quidquam mali.* Fructus dilectionis proximi, XVIII, 223, 1: *Plenitudo ergo legis est dilectio (Vide Dilectio, Obedientia, Sapientia).*

Quid fructus verbi Dei catesimus, sexagesimus, et trigesimus denotet, XV, 326, 1. Quos denotet status, *ibid.*, 2. Fructus seminis dispar unde proveniat, 319, 1, 2. Fructus laudat praecones evangelicos, XI, 228, 1 (Vide Verbum Dei).

Fructus elemosynae qui sint, IV, 284, 2: *Elemosyna ab omni peccato et a morte liberat, X, 333, 1, 2: Gratia sicut paradisus in benedictionibus, et misericordia in saeculum permanet.* Fructus honorum temporalium et spiritualium Deus elemosynarius rependit, XVIII, 479, 2: *Qui autem administrat semen seminanti, et panem ad manducandum praestabit, et multiplicabit semen vestrum, et auget incrementa frugum iustitiae vestrae (Vide Eleemosyna).*

Fructus digni poenitentiae qui sint, XV, 401, 1, 2: XVI, 420, 2: XVIII, 465, 2 (Vide Poenitentia).

Cur sacrificium vocetur fructus, X, 461, 2: *Ipsum elegit ab omni vivente, offerre sacrificium (graeco xáμαρα, a xáμα, id est fructus) Deo, incensum et bonum odorem, in memoriam placare pro populo suo.* Quos fructus populus ex Missa percipiat, licet eam non intelligat, XVIII, 390, 1, 2: *Si oram lingua, spiritus meus orat, mens autem mea sine fructu est (Vide Sacrificium).*

Fructum mendacis comedit omnis peccator, XIII, 423, 1: *Aranis impietatem, comeditis fructum mendacii.*

FRUGALITAS. 1. Frugalitatis commoda. Frugalitas adhibenda in mensa, X, 124, 1; 125, 2: *Utere quasi homo frugi his quae tibi apponuntur, nec cum manducas multum, odio habebis.* Frugalitas praestat mensae opparare cum jurgio, V, 521, 1: *Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum jurgio.* Sanitati conducit, X, 97, 2: *Melior est pauper sanus, et fortis viridus, quam dives imbecillus et flagellatus malitia.*

2. Frugalitatis exempla. Frugalitas primorum parentum, IX, 79, 1: *Initium vitae hominis aqua, et panis, et vestimentum, et domus protegens turpitudinem, X, 317, 1: Initium necessariae vitae hominum, aqua, ignis, et ferrum, sal, lac, et panis similaginosis, et mel, et bobus uva, et oleum, et vestimentum.* Frugalitas priscorum, III, 241, 1: *Dixitque ad eam Bonus: Quando hora vescendi fuerit, veni huc, et comede panem, et utinge buc-*

*cellam tuam in aceto, XVII, 50, 2. Frugulos erant Apostoli et prisci, XVI, 282, 1: At illi obulerunt illi partem piscis assi, et favum mellis; 51, 1: Dixit ergo eis Jesus: Pueri, nunquid pimentarium habetis? Frugalitas primorum Christianorum in conviviis, IV, 328, 2. Frugalitas priscorum Romanorum, VI, 358, 1, 2: *Sufficial tibi lac caprarum in cibos tuos, et in necessaria domus tua, et ad victum ancillis tuis (Vide Gula, Sobrietas, Temperantia).**

FRUI, FRUITIO. Fruimur re ex qua fructum capimus, XIX, 343, 2: *Ego te fruor in Domino.* Frui solo Deo licet, uti creaturis, XVIII, 240, 2: *Cum in Hysaniam proficisci capero, spero quod praeteriens videam vos, et a vobis deducar silue, si vobis primum ex parte fruilius fuero.* Fruilia Dei in caelo est velut fons vitae, XXI, 183, 2: *De ducet eos ad vitae fontes aquarum.* Et lignum vitae, 47, 1: *Vincenti dabo edere de ligno vitae, quod est in paradiso Dei mei.*

FRUGES. Frugum primitiae levabantur in altum cum offerrebantur Deo, XII, 840, 2. Pro frugum proventus instituti quatuor temporum jejunia, XIV, 447, 1.

FRUMENTARIUS. Frumentarius olim erat qui nunc veredarius vel nuntius appellatur, IV, 16, 1. Frumentarius rei praefecti sunt Romae et alibi, IV, 332, 1.

FRUMENTUM, TRITICUM. 1. Frumentum quomodo Hebraei vocent, I, 365, 1. Exigit solum crassum et pingue, VI, 501, 1. Triticum quomodo degeneret, XI, 667, 2. Frumentum optimum est ejusdem cum aqua ponderis, XXI, 143, 2. Frumentum et pabula, antequam inchoetur bellum, congreganda, IV, 323, 2. Frumentum sub mensura semper adaugetur, VI, 419, 1. Cur frumentum carius circa tempus messis, XIII, 625, 1, 2. Illud abscondere, vel omne coecere ut carius vendatur, inhumanum est, et contra charitatem et iustitiam legale, V, 337, 1, 2. Avere servatum, et pauperibus denegatum saepe male perit, 338, 1. Sed tempore famis illud aliis distribuens, Dei et hominum gratiam acquirit, *ibid.* Triticum bibitur in cerevisia, XIII, 471, 1. Frumento cocto vesci catholicis suavit S. Theodorus martyr potius quam idololatriis, XVIII, 323, 1, 2.

2. Frumentum et spica quid moraliter denotent, XV, 581, 2. Tritici acervus fertilitatis symbolum, VIII, 473, 1, 2. Frumentum electorum profire quid sit, XIV, 467, 2; 468, 1, 2 et seq. Frumentum iustitiae abscondere qui dicuntur, IX, 161, 2.

FUCATUS, FUCUS. Fucatus ac duplex fucatus, *ibid.*, 2. Fucus haereticorum, I, XXI, 201, 1, 2.

FUGA, FUGERE. 2. Variarum acceptiones verbi fugere. Fugere saepe idem est quod celeriter abire, IV, 338, 2. Sumitur pro festinare, VIII, 240, 1. Et pro invadere, *ibid.*, 2.

3. Fuga in bello. Fugere turpe est generoso

duci, IV, 455, 2. Fugere dum non potest miles, acer et stimulus ad pugandum adhibetur, 459, 1. 3. Fuga Christi in Aegypto. Quando fuga Christi in Aegypto contigerit, XV, 82, 2. Non fuit ea formidinis, sed fortitudinis, 83, 2.

4. Fuga in persecutione. Fuga in persecutione quando et quibus sit licita et illicita, VI, 389, 1: *Cum surrexerint impij, abscondentur homines; cum illi perierint, multiplicabuntur justi.* Eam fugere quando sit praecipuum, quando permissio, quando consilium, XV, 270, 1: *Cum autem persecutione vos in civitate ista, fugite in aliam.* An hoc praecipuum fuerit perpetuum, *ibid.*, 2. Fugere tyrannum in persecutione licitum est, XIV, 33, 2. Fuga in persecutione licita est, XVII, 409, 2; XXI, 374, 1. Fuga persecutionis saepe est occasio fidei propagandae, XV, 270, 1. Fugere quem citissime cur suos Christus jubet excedium Jerusalem, 505, 4, 2. An fuga Apostolorum capto Christo licita fuit, 581, 2.

5. Fuga mundi et peccati. Fuga iniquitatis est signaculum praedestinationis, XIX, 291, 2: *Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: Cognovit Dominus qui sunt ejus; et discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini.* Complet eam, *ibid.*, 2. Fuga peccati est nobile sacrificium, X, 214, 1, 2: *Sacrificium salutare est attendere mandatis; et propitiationem litae sacrificii super injustitias, et deprecatio pro peccatis, recedere ab injustitia.*

Fuga mundi suadet, XIV, 375, 2: *O, o, fugite de terra Aquilonis.* Fuga saeculi hominem ab eo immaculatum servat, XX, 95, 2: *Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem haec est.... immaculatum se custodire ab hoc saeculo.* Fugendum nobis et Babylone tropologicae quomodo, XII, 326, 1: *Fugite de medio Babylonis, et salvet unusquisque animam suam.* Fugiant dignitates devoti, studiosi S. Scripturae et veri humiles, III, 174, 2.

6. Fuga libidinis solum eam vincendi remedium, Fuga unicum remedium fornicationis, V, 435, 2: *Longe fac ab ea (meretrice) viam tuam, et ne appropinques foribus domus ejus, XIII, 342, 1.* Fugiendo libido sola vincitur, XVIII, 296, 1: *Fugite fornicationem.* Fuga occasionis est optimum medium peccati fugiendi, IX, 225, 2. Fuga illius pudori suo consulat, X, 8, 2: *In filia non averte se, firma custodiam; ne inventa occasione utatur se.*

FULBERTUS (S.). S. Fulbertus episcopus Carnotensis lacte beato Virginis Delphae sibi ab eodem instillato sanatur, VII, 477, 2. Vidi daemoneum Berengario haereticum adstantem, XIX, 222, 2.

FULGENTIUS (S.). S. Fulgentius quomodo motivo religionem professus sit, XIV, 376, 1, 2. Per vim creatus est Ruspensis episcopus, XI, 292, 2. Ejus in dicendo et persuadendo gratia et efficacia, I, 693, 1. Quid agrotans a Domino peteret, II, 322, 2

S. Fulgentius mythologus an sit episcopus Ruspensis, VI, 204, 2.

FULGUR, FULMEN. 1. Fulgur unde fiat, et tanto cito videtur, XV, 510, 2. Unde nascatur, XXI, 102, 1. Fulmina igne sulphureo constant, et sulphur olent, 361, 2. Fulguris descriptio, XV, 649, 1. Ejus proprietates describuntur, XVI, 148, 1. Per fulgur videtur caelum aperi, XI, 141, 2. Fulgur cur vocetur phantasia, XIV, 476, 1. Fulgura quare trisulca vocentur et pingantur, I, 541, 1.

2. Fulgura sunt Dei praenuntia, eumque praecedunt, XIV, 408, 2. Fulgura et tonitrua praesentiam Dei maxime demonstrant, *Psalm.* II, 445, 2 et seq. Magnificentiam et maiestatem Dei denotant, IX, 466, 2; XXI, 100, 2. Sunt sagittae Dei, *Psalm.* I, 96, 1. Sunt arma Dei, quae in inimicorum suorum caput epulatur, XIV, 163, 1, 2.

3. Fulgur in Scriptura symbolum est terroris, XIV, 480, 1. Symbolum est etiam belli acris et celeris, et bellatorum ardentium, XIII, 139, 2. Fulgur symbolum promptae obedientiae, *Job,* 723, 2. Est symbolum superbiae et vanae gloriae, XVI, 148, 1. Fulgur angelorum naturam et dotes optime representat, XV, 649, 1. Item eorum gloriam, item quatuor dotes corporis gloriosi, *ibid.* Item zelum, terrorem et iram ipsius angeli contra impios Judaeos et milites sepulcri custodes, *ibid.* Item ignem gehennae, *ibid.* Fulguribus et tonitruis comparantur apostoli, XIV, 476, 2. Fulmini assimilatur S. Joannes, XXI, 4, 1. Instar fulguris venit Dominus ad iudicium, XVI, 236, 1. Fulgure occiditur Antichristus, XXI, 337, 2; 341, 2.

FULICA AVIS. Fulica avis describitur, V, 195, 4, 2. An eadem sit cum herodo, II, 67, 1.

FULMINATRIX LEGIO. Fulminatrix legio Christiana silentii exercitui Antonini imperatoris plurimum precibus impetravit, XXI, 141, 2.

FUMUS. 1. Fumus a vapore quomodo differat, XIII, 509, 1. Recte ascendens similis palmae, VIII, 1, 2. Elicit oculis lacrymas, V, 306, 2, 2. Fumus cordis piscis callionymi quomodo expulserit daemone, IV, 292, 2. Aliquid physico efflicibat quod fugabatur daemone, 298, 1. In fumo saepe apparuit Deus, XII, 575, 1.

2. Fumus olim symbolum erat gloriae Dei, XI, 475, 2; XII, 573, 1. Fumus a maiestate Dei prodens quid denotet, XXI, 295, 2. Fumo aromatum bene odore Ecclesia comparatur, et quare, VIII, 4, 1. Fumus mystice est oratio nostra valori meritorum Christi subnix, IV, 303, 2.

3. Fumus est symbolum peccati: ejusque proprietates peccato adaptantur, V, 307, 1. Item symbolum est execrationis, XII, 578, 1. Fumus hieroglyphicum inanitatis ac defectiois, *Job,* 82, 1. Fumi et convivi analogie, IX, 591, 2.

FUNDA. Funda jacuntur lapides, VI, 304, 1. Funda capitur et pro pala annui, *ibid.* Item pro crumena, *ibid.* et seq.

FUNDAMENTUM. 1. Fundamenta terrae sunt

ejus centrum, V, 237, 1. Sunt ipsa terra in seipsa a Deo fundata, XII, 500, 2. Fundamenta solida altæ domui sunt necessaria, V, 541, 2.

Fundamenta etiâ templi Salomonici a Chaldeis eversa, XIV, 325, 1. Ea Herodes tantum solvit, cum templum Zorobabelis ampliaret, 342, 2. Ea Judæi cur conseruarent, *ibid.* Fundamenta templi secundi quando jacti ceperint perfecte, 347, 2.

2^o Fundamenta Ecclesie quæ sint, XI, 643, 2; 644, 1: *Ecce ego sternam per ordinem lapides tuos. Fundamentum Ecclesie est Petrus, XV, 366, 2; 367, 1, 2: Et ego dico tibi: Quia tu es Petrus, et super hanc petram edificauit Ecclesiam meam. Fundamentum Ecclesie Christus et Apostoli alio sensu, XVIII, 269, 2: Fundamentum enim aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Jesus; 607, 1: Estis ciues sanctorum, ..., superædificati super fundamentum Apostolorum et Prophetarum; XXI, 374, 2 et seq.: Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim, et in ipsis duodecim nomina duodecim Apostolorum Agni. Istud fundamentum in celo ponit Augustinus, XVIII, 608, 1.*

Fundamenta sæculorum sunt sedes cælestes quarum ruinas implebunt elemosynarii, XI, 683, 2: *Edificabuntur in te deserta sanctorum, fundamenta generationis et generationis suscitabis. Fundamentum ædifici spiritualis, XVIII, 609, 1: In quo (Christo) omnis ædificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino; in quo et vos coedificamini in habitaculum Dei in Spiritu. Quid sit fundamentum firmum Dei stans, XIX, 290, 1, 2: Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: Cognouit Dominus qui sunt ejus. Quæ ejus signacula, 291, 4. Quod fundamentum bonum diuitibus comparandum, 267, 1: Diuitibus laici saculi præcipue... bene agere, diuites fieri in bonis operibus, facile tribuere, communicare, thesaurizare sibi fundamentum bonum, ut apprehendant vitam æternam. Fundamentum hominis terrenum, Job, 417, 1: Ecce qui seruiunt ei non sunt stabiles... Quanto magis hi qui habitant domos luteas, qui terrenum habent fundamentum, conuersentur uelut a linea. Fundamenta impiorum cum ipsis pereunt, 473, 1: Sublati sunt ante tempus suum, et fluxus subuertit fundamenta eorum.*

FUNDATORES ORDINUM. Fundatores ordinum sapienter familiae suas fundarunt, VI, 247, 1, 2. Voluere suos habere bona in communi, XV, 231, 1. Staturerunt ut sui exirent bini, XVI, 445, 1. In quo Deum, Christum et Deiparam intemeratam, V, 227, 1, 2. His ascribitur omnis assecularum virtus et opera, *ibid.*

FUNDIBULARII. Fundibularii olim in prima acie stantes, primi prælium imitant, XIV, 464, 1. FUNDUS. Fundos suos solabant veteres lapide in erram fossos, vel columna erecta, vel titulo limitare, XIII, 356, 2.

FUNEBRIS. Funebris pompa in quibus consi-

teret, XVII, 191, 2. Funebris orationis origo et antiquitas, XII, 728, 1.

FUNICULUS. 1^o Funiculus significat regulam ad construendum et deservendum, XII, 372, 2. Funiculus est commentariorum, 783, 2. Funiculus architectorum quem usum habeat, XIV, 372, 1. Funiculi spatia itinerum Ægyptii sunt, XIII, 526, 1. Funiculis pro uirgis mensuris ad terram diuidendam olim utebantur, 367, 1; 618, 2; XII, 851, 1. Hinc funiculus significat sortem hereditariam quæ cuique sortito obtingit, XII, 372, 2; 618, 1; 854, 1; Psalm. II, 418, 2; XIV, 289, 1; 487, 2. Funiculus cocineus Christianis pueris olim ex collo suspendebatur ad auertendum fascino et alia pericula, XIV, 478, 2.

2^o Funiculus comans tercia quis, III, 467, 2. Funiculus triplex quid sit, VII, 484, 2. Quid moraliter significet, 182, 1. Quid mystice et tropologicæ, *ibid.* et 2. Funiculus argenteus quid sit, 396, 2. Quid symbolice, 397, 2. Funiculi Adam quid proprie significant, XIII, 420, 1 et seq. Funiculus significat item cœtum et congregationem, XIV, 487, 2.

FUNIS. Funibus et clavis Christus cruci est affixus, IX, 214, 1. Funibus ascriptum fuit corpus Christi in cruce, XV, 616, 2. Funes meretricum Babyloniarum quinam essent, XII, 462, 1, 2.

Funibus quibus est ligandus diabolus, IV, 299, 1. Funes peccatorum qui sint, XX, 569, 2. Funes peccati triphœos, XI, 161, 2.

FUNUS. Funus undè nomen acceperit, XVII, 191, 2. In funeribus cur veteres adhiberent lamentatrices et tibicines, XIV, 82, 2. In funeribus Judæi deponabant coronas, vestesque lugubres induabant, XII, 678, 1, 2. In funeribus Gentiles et Judæi cesariem tondebant, XIV, 78, 2. Funera floribus et pompa ornabant olim diuites, XII, 300, 1. Incedebant nudis pedibus, uelabant os, 678, 1, 2.

FUR, FURARI, FURES, FURTUM. 1^o Furta definitio et quale sit peccatum. Fur dicitur furuo, id est atro, V, 37, 2; XV, 520, 1, 2. Furfures dicitur uidentur a furari, V, 265, 2. Furtum oritur ex otio, VI, 61, 1: *Noli diligere somnum, ne te egestas operum; operi oculos tuos, et saturare panibus. Fures solent sociis annuere, V, 285, 2. Furtum rei notabilis est peccatum mortale, 179, 1: Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit: furatur enim ut esurientem implet animum. Quomodo dicatur a Salomone non grandis esse culpa, *ibid.* Est minus adulterio, 179, 2. Furtum quomodo mendacio minus grave sit, IX, 559, 2 et seq.: *Poitor fur quam asidulus uiri uendacis, perditionem autem emblo hereditabit. Furari rem herbari est contra legem charitatis, XVIII, 221, 2. Furtum cavendum in patrio solo, et quom id infame, X, 359, 1: Erubescite... de loco in quo habitas, de furto. Furtum pauperi factum est tacitum homicidium, 209, 1: Qui auferit in sudore panem, quasi qui occidit proximum suum, Fur bonorum**

patris est socius homicidæ, quo sensu, VI, 385, 1: *Qui subtrahit aliquid a patre et a matre, et dicit hoc non esse peccatum, particeps est homicidæ.*

Furtum idolorum olim Judæis uelitum, IV, 553, 2. Furtum illud committentes milites Judæi an peccarint mortaliter aut uenialiter, 554, 1.

2^o Furti complexitas. Furti societas multiplex est, VI, 411, 2 et seq.: *Qui cum fure participat, uidet animam suam; adiurantem audit, et non innoxat. Furti socius etiam furti reus est, *ibid.**

3^o Furti punitio legalis. Fur bovis quinque restituitore debebat, ovis quatuor, cur, I, 615, 1. Fur nocturnus poterat occidi, non diurnus, et quare, *ibid.* Furem quomodo Salomon septuplum redditurum pro furto dicat, secus ac lex iubeat, V, 179, 2: *Deprehensus quoque reddet septuplum, et unum substantiam domus suæ tradet.*

Fures quam seuerè puniuerit Alexander Severus imperator, I, 615, 2. Furti cuiusdam occulta detectio facta diuinitus, IX, 608, 1. Fures parui suspenduntur, magis uero euadunt, II, 70, 1.

4^o Furti effectus. Fur sibi ipsi damnum creat, VI, 30, 2. Furta furi sunt uelut reia quæ ipsamet illaqueant, V, 43, 1, 2 et seq.: *Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, et moluntur fraudes contra animas suas. Sic semita omnis auari animas possidentium rapiunt. Fur sæpe est parjurus, VI, 412, 1. Furari parentibus solitus, fit postea dilapidator, 385, 1. Furio ablata male perire solent, 37, 1.*

5^o Cum furibus quomodo agendum. Forum insidie quomodo frustra sint, si uelimus, V, 41, 1. A furibus et furacibus non petendum consilium, X, 253, 2.

6^o Fures allegorice sumpti. Fures ouium, id est fideiolum, qui sint, XVI, 468, 2; *Qui non intrat per ostium, sed ascendit aliunde, ille fur est et latro. Veniunt hi ut mactent, 472, 1: Fur non uenit nisi ut fururet, et mactet, et perdat. Veniet Christus sicut fur, dum minime expectatur, XV, 520, 1, 2.*

FURILE. Furiarum quæ sit pictura et imago, XXI, 208, 2. Furiae tres impiorum sunt peccatum, tristitia, desperatio, IX, 408, 2.

FUROR. 1^o Furor et ira cui differant, X, 44, 1: *Ira et furor, utraque execrabilia sunt, et uir peccator continens erit illorum. Furor quadruplus est, X, 307, 1, 2: Adhuc consiliator, ut enarrem; ut furore enim repletus sum; XVIII, 452, 1. Est etiam sacer, X, 307, 1, 2. Capere zelo iustitiam, XII, 61, 1: Ecce uerbum Domini factum est eis in opprobrium, et non suscipit illud. Idecirca furore Domini repletus sum. Furor triplex, sacerdotum, uatum et amantium, XIV, 573, 2. Furor naso flammante se prodit, XI, 131, 1: *Quiescite ergo ab homine, cuius spiritus in naribus ejus est. Furor et primus indignationis impetus cur cohibendus sit, VII, 252, 1: Ne sis uelox ad irascendum; quia ira in sinu stulti requiescit (Vide Ina).**

2^o Furor et ira quid in Deo, Job, 402, 2: *Trotus est contra me furor ejus, et sic me habuit quasi hostem suum. Furor Dei in hac uita solum stultit, Job, 676, 1: Nunc enim non in fero furorem suum, nec uisceratur scelus ualde. Furorom exciati Deus dum acres in impios plagas imittit, X, 232, 1 et seq.: *Excita furorom, et effunde iram; tolle aduersarium, et afflige inimicum.**

FURSEUS (S.). S. Fursei penitentia, XVIII, 131, 1, 2. Quos uideri ignes inuadunt succedentes, XI, 601, 2; XVIII, 240, 2. Accusatus ad tribunal Christi est, quod peccantes non corripissent, XIII, 584, 2.

FURTIVA. Furtiva Venus cur magis delectet, V, 265, 1, 2. Furtiva omnia magis delectant, *ibid.* et seq.

FUSUS. Fusus unde dicitur, VI, 505, 2. Tria representat, 506, 1, 2. Est uirorum dedecus, 496, 2.

FUTURUM. 1^o Futurum junctum participio uel gerundio ejusdem uerbi Hebræis significat actus uehementiam et continuationem, seu consuetudinem actionis, XII, 287, 1; 338, 1. Sæpe usurpatur pro imperativo, XX, 359, 2. Futurum tempus recte conuenit æternitati, XVI, 580, 1.

2^o Futura simplicia et conditionata, Vide DEI SCIENTIA.

3^o Futurorum bonorum quorum Pontifex sit Christus, XIX, 439, 2. Futura non cogitantes, sunt insensati et fatui, IX, 469, 1. Futurorum nimia fiducia cauenda, VI, 325, 1.

G

GABAA. Gabaa hebraice significat terram ciliosam et montosam, IV, 322, 2.

GABAITÆ. Gabaitarum stuprum in uxorem Leuitæ contigit statim post tempora Josue, uiuente adhuc Caleb sub Othoniele, quod diuersimode probatur, XIII, 417, 1, 2.

GABAONITÆ. Gabaonitæ postulantem omnes posteros Sãul ad crucem, non excusantur ab iniustitia, nisi forte per instinctum Dei, III, 521, 1 et seq. Gabaonitæ damnati ad seruitia templi ministeria, XIV, 546, 2.

*Ira et furor, utraque execrabilia sunt, et uir peccator continens erit illorum. Furor quadruplus est, X, 307, 1, 2: Adhuc consiliator, ut enarrem; ut furore enim repletus sum; XVIII, 452, 1. Est etiam sacer, X, 307, 1, 2. Capere zelo iustitiam, XII, 61, 1: Ecce uerbum Domini factum est eis in opprobrium, et non suscipit illud. Idecirca furore Domini repletus sum. Furor triplex, sacerdotum, uatum et amantium, XIV, 573, 2. Furor naso flammante se prodit, XI, 131, 1: *Quiescite ergo ab homine, cuius spiritus in naribus ejus est. Furor et primus indignationis impetus cur cohibendus sit, VII, 252, 1: Ne sis uelox ad irascendum; quia ira in sinu stulti requiescit (Vide Ina).**

2^o Furor et ira quid in Deo, Job, 402, 2: *Trotus est contra me furor ejus, et sic me habuit quasi hostem suum. Furor Dei in hac uita solum stultit, Job, 676, 1: Nunc enim non in fero furorem suum, nec uisceratur scelus ualde. Furorom exciati Deus dum acres in impios plagas imittit, X, 232, 1 et seq.: *Excita furorom, et effunde iram; tolle aduersarium, et afflige inimicum.**

FURSEUS (S.). S. Fursei penitentia, XVIII, 131, 1, 2. Quos uideri ignes inuadunt succedentes, XI, 601, 2; XVIII, 240, 2. Accusatus ad tribunal Christi est, quod peccantes non corripissent, XIII, 584, 2.

FURTIVA. Furtiva Venus cur magis delectet, V, 265, 1, 2. Furtiva omnia magis delectant, *ibid.* et seq.

FUSUS. Fusus unde dicitur, VI, 505, 2. Tria representat, 506, 1, 2. Est uirorum dedecus, 496, 2.

FUTURUM. 1^o Futurum junctum participio uel gerundio ejusdem uerbi Hebræis significat actus uehementiam et continuationem, seu consuetudinem actionis, XII, 287, 1; 338, 1. Sæpe usurpatur pro imperativo, XX, 359, 2. Futurum tempus recte conuenit æternitati, XVI, 580, 1.

2^o Futura simplicia et conditionata, Vide DEI SCIENTIA.

3^o Futurorum bonorum quorum Pontifex sit Christus, XIX, 439, 2. Futura non cogitantes, sunt insensati et fatui, IX, 469, 1. Futurorum nimia fiducia cauenda, VI, 325, 1.

GABBATHA. Gabbatha quid sit: ad id multus gradibus scandebatur, XVI, 613, 1.

GABRIEL. 1^o Gabrielis etymon, XI, 236, 1; XIII, 414, 2; XVI, 264, 2; XXI, 21, 2; 121, 2. Hebraice est idem quod *fortitudo Dei*, IV, 289, 2; XIV, 480, 2; XV, 657, 2. XVI, 13, 1 et seq.; 14, 2; 38, 2. Ejus emblemata, XXI, 22, 1.

2^o Gabrielis dignitas, cuius est ordinis inter angelos, XIII, 414, 2. Anno sit de numero Seraphinorum, 114, 2. Eum esse inter Seraphinorum numerum probatur octo rationibus, 115, 2. Id tamen